

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΤΥΠΟΥ ISO 22000:2018

	ΑΝΑΣΚΟΠΗΘΗΚΕ ΑΠΟ	ΕΛΕΓΧΘΗΚΕ ΑΠΟ	ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ ΑΠΟ	
ΟΝΟΜΑ	NOVACERT ΕΠΕ	ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ	ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ	ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	29/12/2021	31/12/2021	31/12/2021	31/12/2021
ΥΠΟΓΡΑΦΗ				

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29.12.2021
ΕΓΚΡΙΣΗ:

Σελίδα 1 από 76

"Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. και την Ελλάδα - καν (Ε.Ε.) 611/2014 και (Ε.Ε.) 615/2014 της Επιτροπής - δραστηριότητα . Eii Σύστημα Πιστοποίησης Ασφάλειας των Τροφίμων κατά ISO 22000:2018 του εγκεκριμένου προγράμματος με την αριθ. 865/86920/04.08.2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων"

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΚΔΟΣΕΩΝ-ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΕΩΝ

Έκδοση	Αναθεώρηση	Ημερομηνία	Λόγοι αλλαγής	Ημερομηνία ισχύος
1		29.12.2021		

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

Έκδοση	Παραλήπτης	Θέση στην επιχείρηση	Ημερομηνία	Υπογραφή

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Σελίδα 2 από 76

ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29.12.2021

ΕΓΚΡΙΣΗ:

"Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. και την Ελλάδα - καν (Ε.Ε.) 611/2014 και (Ε.Ε.) 615/2014 της Επιτροπής - δραστηριότητα . Eii Σύστημα Πιστοποίησης Ασφάλειας των Τροφίμων κατά ISO 22000:2018 του εγκεκριμένου προγράμματος με την αριθ.865/86920/04.08.2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων"

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

--	--	--	--	--

Περιεχόμενα

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ.....	7
1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7
1.2 Πεδίο εφαρμογής ΣΔΑΤ.....	21
2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.....	21
2.1 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.....	21
2.2 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ	21
2.3 ΠΡΟΪΟΝΤΑ	23
2.4 ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ-ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΡΟΗΣ.....	23
3. ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ.....	23
4. ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	25
4.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ.....	25
4.2 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΣΔΑΤ.....	26
5. ΕΥΘΥΝΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ.....	27
5.1 ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ.....	27
5.2 ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	28
5.3 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΔΑΤ	28
5.4 ΕΥΘΥΝΕΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ.....	29

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29.12.2021
ΕΓΚΡΙΣΗ:

Σελίδα 3 από 76

"Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. και την Ελλάδα - καν (Ε.Ε.) 611/2014 και (Ε.Ε.) 615/2014 της Επιτροπής - δραστηριότητα . Ειι Σύστημα Πιστοποίησης Ασφάλειας των Τροφίμων κατά ISO 22000:2018 του εγκεκριμένου προγράμματος με την αριθ. 865/86920/04.08.2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων"

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

5.5 ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ.....	29
5.6 ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ.....	30
5.6.1 ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ.....	30
5.6.2 ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ.....	30
5.7 ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ	32
5.8 ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ.....	32
5.8.1 ΓΕΝΙΚΑ	32
5.8.2 ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ.....	33
5.8.3 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗΣ.....	34
6. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΟΡΩΝ.....	34
6.1 ΔΙΑΘΕΣΗ ΠΟΡΩΝ	34
6.2 ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	34
6.3 ΥΠΟΔΟΜΗ	35
6.4 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	36
7. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΑΣΦΑΛΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ.....	37
7.1 ΓΕΝΙΚΑ	37
7.2 ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ.....	38
7.3 ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΑ ΒΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	40
7.3.1 ΟΜΑΔΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	40
7.3.2 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΡΩΤΩΝ ΚΑΙ ΒΟΗΘΗΤΙΚΩΝ ΥΛΩΝ ΚΑΙ ΥΛΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ.....	41
7.3.3 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΕΛΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ.....	41

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Σελίδα 4 από 76

ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29.12.2021

ΕΓΚΡΙΣΗ:

"Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. και την Ελλάδα - καν (Ε.Ε.) 611/2014 και (Ε.Ε.) 615/2014 της Επιτροπής - δραστηριότητα . Ειι Σύστημα Πιστοποίησης Ασφάλειας των Τροφίμων κατά ISO 22000:2018 του εγκεκριμένου προγράμματος με την αριθ. 865/86920/04.08.2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων"

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

7.3.4 ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΧΡΗΣΗ	42
7.3.5 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΡΟΗΣ	43
7.3.6 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ	44
7.4 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ.....	45
7.4.1 ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΠΙΘΑΝΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ.....	45
7.4.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ	48
7.4.3 ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ	49
7.5 ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.....	49
7.6 ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ HACCP	50
7.6.1 ΣΧΕΔΙΟ HACCP	50
7.6.2 ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ.....	50
7.6.3 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΟΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΚΡΙΣΙΜΑ ΣΗΜΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ	52
7.6.4 ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ.....	52
7.6.5 ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗΣ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΙΣΙΜΑ ΟΡΙΑ ..	53
7.7 ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ	53
7.8 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ.....	54
7.9 ΣΥΣΤΗΜΑ ΙΧΝΗΛΑΣΗΜΟΤΗΤΑΣ.....	55
7.10 ΕΛΕΓΧΟΣ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΩΝ.....	55
7.10.1 ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ	55
7.10.2 ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	56
7.10.3 ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΥΝΗΤΙΚΩΝ ΜΗ ΑΣΦΑΛΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ.....	57

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Σελίδα 5 από 76

ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:29.12.2021

ΕΓΚΡΙΣΗ:

"Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. και την Ελλάδα - καν (Ε.Ε.) 611/2014 και (Ε.Ε.) 615/2014 της Επιτροπής - δραστηριότητα . Ειι Σύστημα Πιστοποίησης Ασφάλειας των Τροφίμων κατά ISO 22000:2018 του εγκεκριμένου προγράμματος με την αριθ.865/86920/04.08.2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων"

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

8. ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ-ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΣΔΑΤ.....	60
8.1 ΓΕΝΙΚΑ	60
8.2 ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΥ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ	60
8.3 ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΗΣΗΣ.....	62
8.4 ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΔΑΤ	63
8.4.1 ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ	63
8.4.2 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ	64
8.4.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΔΑΤ.....	65
8.5 ΒΕΛΤΙΩΣΗ.....	66
8.5.1 ΣΥΝΕΧΗΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗ	66
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι:ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΣΔΑΤ	68
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΤΥΠΟ ISO 22000:2018.....	69

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το παρόν εγχειρίδιο διαχείρισης της ασφάλειας τροφίμων (ΕΔΑΤ) περιγράφει τις απαιτήσεις ενός συστήματος διαχείρισης ασφάλειας τροφίμων σύμφωνα με το πρότυπο ISO 22000:2018.

Αφορά όλες τις δραστηριότητες της **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ** που σχετίζονται με την ασφάλεια τροφίμων και συμπεριλαμβάνει τις κατευθυντήριες γραμμές που θέτει η **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ** σχετικά με την ασφάλεια των τροφίμων.

Εκδίδεται και ελέγχεται από τον υπεύθυνο ΣΔΑΤ και τροποποιείται έπειτα από άμεση συνεννόηση με τον Πρόεδρο της **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ**

Η **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ** αναγνωρίζει την ανάγκη ύπαρξης ενός ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης της ασφάλειας τροφίμων που να αφορά όλα τα τμήματα της **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ** που σχετίζονται με αυτήν συμπεριλαμβανομένων των τμημάτων παραγωγής, αποθήκης, προμηθειών, διανομής καθώς επίσης και των προμηθευτών, υπεργολάβων και πελατών.

Η ασφάλεια τροφίμων, συνδέεται με την ύπαρξη κινδύνων σε οποιοδήποτε στάδιο της παραγωγικής διαδικασίας τροφίμων. Συνεπώς, κρίνεται επιτακτική η ανάγκη διασφάλισης της ασφάλειας με την ύπαρξη κατάλληλων ελέγχων στα διάφορα στάδια της παραγωγής.

Όπως φαίνεται και στο παρακάτω σχήμα, η ασφάλεια τροφίμων στηρίζεται επάνω σε τέσσερις πυλώνες που αποτελούν τα βασικά στοιχεία διασφάλισης κατά μήκος όλης της αλυσίδας παραγωγής, διακίνησης και διάθεσης των τροφίμων.

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

Σχήμα 1: Οι πυλώνες στήριξης της ασφάλειας τροφίμων

Η επικοινωνία αναγνωρίζεται ως ένα από τα σημαντικότερα στοιχεία στην ασφάλεια τροφίμων. Η επικοινωνία με τους προηγούμενους και τους ακόλουθους στην αλυσίδα τροφίμων συμβάλει στην αναγνώριση όλων των πιθανών κινδύνων και των απαιτήσεων για το τελικό προϊόν. Ο κάθε οργανισμός αναγνωρίζει το ρόλο του στην αλυσίδα τροφίμων ώστε αυτά να διατίθενται ασφαλή στον τελικό καταναλωτή.

Η ασφάλεια τροφίμων ενισχύεται μέσα από την καθιέρωση, λειτουργία και αποτελεσματική εφαρμογή ενός συστήματος διαχείρισης ασφάλειας τροφίμων. Τα οφέλη που μπορεί να αποκομίσει η **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ** εφαρμόζοντας το ΣΔΑΤ συνοψίζονται στα εξής:

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29.12.2021
ΕΓΚΡΙΣΗ:

Σελίδα 8 από 76

"Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. και την Ελλάδα - καν (Ε.Ε.) 611/2014 και (Ε.Ε.) 615/2014 της Επιτροπής - δραστηριότητα . Εii Σύστημα Πιστοποίησης Ασφάλειας των Τροφίμων κατά ISO 22000:2018 του εγκεκριμένου προγράμματος με την αριθ. 865/86920/04.08.2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων"

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

- ✓ Ασφαλέστερα τρόφιμα σε όλα τα στάδια παραγωγής
- ✓ Καλύτερη επικοινωνία με προμηθευτές, υπεργολάβους, πελάτες, αρμόδιες αρχές και καταναλωτές
- ✓ Καλύτερη επικοινωνία εντός της **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ** μεταξύ των μελών της ομάδας ασφάλειας τροφίμων για όλα τα θέματα που αφορούν την ασφάλεια τροφίμων
- ✓ Ασφαλέστερα, ανταγωνιστικότερα προϊόντα με υψηλές προδιαγραφές
- ✓ Συμμόρφωση με τις νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις
- ✓ Αύξηση της εμπιστοσύνης με προμηθευτές, πελάτες, καταναλωτές και ελεγκτικές αρχές
- ✓ Καταμερισμός αρμοδιοτήτων και αύξηση της υπευθυνότητας του προσωπικού
- ✓ Υψηλά standards υγιεινής προσωπικού, χώρων, εξοπλισμού και ασφάλειας τελικών προϊόντων
- ✓ Μείωση κόστους παραγωγής μέσω στοχοθέτησης για όσο το δυνατόν ασφαλέστερα τρόφιμα και μείωσης των ελαττωματικών
- ✓ Μείωση των κρίσιμων σημείων ελέγχου μέσω δυνατότητας ελέγχου με προαπαιτούμενα προγράμματα
- ✓ Εφαρμογή συστήματος ιχνηλασιμότητας και έγκαιρη ενημέρωση σε περιπτώσεις ανακλήσεων και αποσύρσεων τροφίμων

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

- ✓ Αύξηση ανταγωνιστικότητας της **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ** και άνοιγμα προς την εγχώρια και την παγκόσμια αγορά (αύξηση εξαγωγικής δραστηριότητας)

Το ΣΔΑΤ ενσωματώνει επιτυχώς τις αρχές του HACCP δίνοντας τη δυνατότητα επιλογής των προληπτικών μέτρων ελέγχου με προαπαιτούμενα προγράμματα ή με το σχέδιο HACCP. Για την καθιέρωση των προληπτικών μέτρων ελέγχου, είναι απαραίτητη η αναγνώριση και η ανάλυση όλων των πιθανών κινδύνων σε κάθε στάδιο της παραγωγής συμπεριλαμβανομένων και των πρώτων υλών.

Με το ΣΔΑΤ η **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ** επιλέγει τη στρατηγική διασφάλισης ελέγχου των κινδύνων η οποία μπορεί να γίνει με το συνδυασμό των:

- ✓ Προαπαιτούμενων
- ✓ Προαπαιτούμενων προγραμμάτων και του
- ✓ Σχεδίου HACCP.

1.2. ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ (§4.1-ISO 22000:2018)

Το παρόν Εγχειρίδιο Διαχείρισης Ασφάλειας τροφίμων (ΣΔΑΤ) Της Ο.Π. έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου **ΕΛΟΤ EN ISO 22000:2018** και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της ιδιοκτησίας της εταιρείας. Στο ΣΔΑΤ:

- Αναφέρονται συνοπτικά οι τρόποι με τους οποίους καλύπτονται οι απαιτήσεις του Προτύπου
- Αποτελεί το εγχειρίδιο εκπαίδευσης που θέλει να εφαρμόσει η εταιρεία στο σύστημα διαχείρισης ασφάλειας τροφίμων

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

- Τεκμηριώνεται η δήλωση για την Πολιτική Ασφάλειας τροφίμων που η εταιρεία θέλει να ακολουθήσει
- Αποτελεί καθοδηγητή για την εφαρμογή, διατήρηση και βελτίωση του ΣΔΑΤ

Η εταιρεία έχει ορίσει σαφώς το πλαίσιο της αναλύοντας όλους τους εσωτερικούς και εξωτερικούς παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν τη λειτουργία της και τη δυνατότητα της να επιτύχει τους στόχους και τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα από την εφαρμογή και χρήση του Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας Τροφίμων (ΣΔΑΤ).

A) Εσωτερικοί Παράγοντες

Οι κυριότεροι παράγοντες στο εσωτερικό πλαίσιο (internal context) της εταιρείας είναι οι εξής:

- Μεταφορά α-υλών
- Μεταφορά β-υλών
- Μεταφορά υλικών συσκευασίας
- Μεταφορά προϊόντων
- Απάτη των τροφίμων
- Άμυνα των τροφίμων
- Η ανάπτυξη κουλτούρας μέσα στην εταιρεία (σε σχέση με την ποιότητα, ασφάλεια και περιβαλλοντική διαχείριση)
- Θέματα συντήρησης του μηχανολογικού εξοπλισμού, κτιρίων
- Η σχέση με την αλυσίδα εφοδιασμού (πχ ιχνηλασιμότητα)
- Προγράμματα ενδεχόμενης βιώσιμης αντικατάστασης υλικών (προϊόντα, α-ύλες, β-ύλες, υλικά συσκευασίας) φιλικότερων προς το περιβάλλον
- Καταναλώσεις υλικών (θέματα ανακύκλωσης υλικών)
- Διαχείριση της ενέργειας (καύσιμα, ηλεκτρική ενέργεια)

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

- Διαχείριση αποβλήτων (πρώτων υλών, υλικών συσκευασίας, υποπροϊόντων και αποβλήτων που προκύπτουν από την παραγωγική διαδικασία)
- Οργανωτική δομή της εταιρείας
- Ρόλοι μέσα στην εταιρεία (ανάθεση καθηκόντων στο προσωπικό)
- Στρατηγική ανάπτυξης της εταιρείας
- Απόδοση επενδύσεων
- Ποιότητα προϊόντων
- Κεφαλαιουχικές δαπάνες
- Χρέος και τόκοι
- Διαθεσιμότητα αξιόπιστου, κατάλληλου και ικανού εργατικού δυναμικού
- Σταθερότητα του εργατικού δυναμικού
- Επίπεδα κατάρτισης προσωπικού
- Συμβατικές συμφωνίες με πελάτες
- Όροι πληρωμής από πελάτες
- Φερεγγυότητα των πελατών
- Επέκταση της πελατειακής βάσης
- Ταμειακή ροή
- Ανθεκτικότητα της υποδομής
- Σχέσεις με επενδυτές (συμπεριλαμβανομένης της Τράπεζας)
- Αξιολόγηση και διαθεσιμότητα
- Υγεία και Ασφάλεια στο χώρο του εργοστασίου
- Σχεδιασμός για το Περιβάλλον

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

B) Εξωτερικοί Παράγοντες

Οι κυριότεροι παράγοντες στο εξωτερικό πλαίσιο (external context) της εταιρείας είναι οι εξής:

- Πολιτικές, οικονομικές, κοινωνικές, τεχνολογικές, νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις/παράγοντες
- Ελαστικότητα εφοδιαστικής αλυσίδας
- Ευαισθησία στην αγορά όσον αφορά την απώλεια βιότοπων και τη βιοποικιλότητα
- Συνολικές οικονομικές επιδόσεις στη χώρα
- Οικονομικά σχέδια για το μέλλον
- Οι συνθήκες της αγοράς (δημογραφική / εμπιστοσύνη στην αγορά κ.λπ.)
- Προβλέψεις πελατών
- Τυποποίηση και πιστοποίηση εντός του κλάδου
- Επιπτώσεις της κλιματικής μεταβλητότητας
- Αλλαγές στο τοπικό περιβαλλοντικό περιβάλλον (ανάπτυξη / οριοθέτηση περιοχών συντήρησης / ανάπτυξη αντιπλημμυρικών αντιδράσεων κ.λπ.)
- Τιμές καυσίμων / πρώτων υλών - διεθνείς πιέσεις, πιέσεις της εγχώριας αγοράς φορολογικό καθεστώς της κυβέρνησης, κλπ.
- Κανονισμός εντός του κλάδου γενικά
- Εμπορικές ενώσεις και εξουσίες πίεσης
- Επιπτώσεις στους γείτονες

1.2. ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΟΚΙΩΝ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ (§4.2-ISO 22000:2018)

Ο υπεύθυνος διαχείρισης ποιότητας αναγνωρίζει όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη και διατηρεί μία λίστα επικοινωνίας. Μερικά από τις πιο σημαντικά είναι:

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29.12.2021
ΕΓΚΡΙΣΗ:

Σελίδα 13 από 76

"Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. και την Ελλάδα - καν (Ε.Ε.) 611/2014 και (Ε.Ε.) 615/2014 της Επιτροπής - δραστηριότητα . Επ. Σύστημα Πιστοποίησης Ασφάλειας των Τροφίμων κατά ISO 22000:2018 του εγκεκριμένου προγράμματος με την αριθ. 865/86920/04.08.2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων"

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

- Πελάτες
- Προμηθευτές
- Μέτοχοι
- Προσωπικό
- Τράπεζες
- Αρμόδιες κρατικές αρχές (πχ τμήμα περιβάλλοντος, σώμα επιθεώρησης εργασίας, ΕΦΕΤ, Διεύθυνση γεωργίας, κτηνιατρικής, κλπ)
- Αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες σε έκτακτες περιπτώσεις (Πυροσβεστική , Αστυνομία, Νοσοκομεία, πάροχος νερού, πάροχος ηλεκτρικού ρεύματος, πάροχος τηλεπικοινωνιών)
- Τοπικές δημοτικές αρχές
- Εμπορικές και επαγγελματικές ενώσεις

Η λίστα επικοινωνίας περιλαμβάνει:

- Όνομα της αρχής
- Υπεύθυνο άτομο για την επαφή
- Διεύθυνση
- Τηλέφωνο
- email

Η λίστα θα πρέπει να ενημερώνεται όποτε γίνονται αλλαγές και να κοινοποιείται σε όλους τους εργαζομένους.

Εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη	Ανάγκες/προσδοκίες
Κυβέρνηση	Συμμόρφωση με τη νομοθεσία τροφίμων και αίσθημα ασφάλειας
Αρμόδιες αρχές	Συμμόρφωση με τη νομοθεσία

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

Νομοθέτες	Συμμόρφωση με τη νομοθεσία
Πελάτες	Έγκαιρη παράδοση/Καλή ποιότητα Αδιαπραγμάτευτη ασφάλεια
Τελικοί καταναλωτές	Αδιαπραγμάτευτη ασφάλεια
Γείτονες/Τοπική κοινωνία	Αδιαπραγμάτευτη ασφάλεια
Ασφαλιστικοί φορείς	Καλή και αποδεδειγμένη διαχείριση κινδύνου
Προμηθευτές	Ισότιμοι όροι ανταγωνισμού / άμεσες πληρωμές / σαφείς οδηγίες εργασίας / καλές συνθήκες εργασίας / δίκαιη προσέγγιση της εμπορευσιμότητας και της αλυσίδας επιτήρησης / δίκαιου εμπορίου
Εταιρείες παροχής ενέργειας (ρεύμα, νερό, καύσιμα, τηλεπικοινωνίες)	Άμεση πληρωμή / καλή διαχείριση πόρων
Προσωπικό	Διατήρηση εισοδήματος, φήμη, αίσθημα ασφάλειας σε σχέση με τα παραγόμενα τρόφιμα
Εμπορικοί φορείς / ενώσεις	Συμμόρφωση με τις επαγγελματικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις συμμετοχής. Διατήρηση προτύπων
Ανταγωνιστές	Διατήρηση της φήμης του τομέα. Ηθική συμπεριφορά
Επενδυτές	Απόδοση των επενδύσεων. Αποδεδειγμένη διαχείριση κινδύνων
Υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης	Καλή διαχείριση κινδύνων. Διαδικασίες έκτακτης ανάγκης στη θέση τους

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29.12.2021
ΕΓΚΡΙΣΗ:

Σελίδα 15 από 76

"Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. και την Ελλάδα - καν (Ε.Ε.) 611/2014 και (Ε.Ε.) 615/2014 της Επιτροπής - δραστηριότητα . Ειι Σύστημα Πιστοποίησης Ασφάλειας των Τροφίμων κατά ISO 22000:2018 του εγκεκριμένου προγράμματος με την αριθ. 865/86920/04.08.2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων"

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

Συνέταιροι	Στέρηση οικονομική ανάπτυξη. Καλή διαχείριση κινδύνων
Εργολάβοι	Επίπεδο ανταγωνισμού / άμεση πληρωμή / σαφείς οδηγίες εργασίας / καλές συνθήκες εργασίας
Τράπεζα ή / και άλλοι φορείς χρηματοδότησης	Καλή διαχείριση κινδύνων, άμεση πληρωμή δανείων
Ομάδες περιβαλλοντικής διαχείρισης	Καλή διαχείριση κινδύνων σε σχέση με τις αναγνωρισμένες περιβαλλοντικές πλευρές και επιπτώσεις

Εσωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη	Ανάγκες/Προσδοκίες
Διευθυντές	Η καλή διαχείριση κινδύνων να συνεχίζει την ανάπτυξη
Συνέταιροι	Καλή διαχείριση κινδύνων, καλή φήμη, συνεχής ανάπτυξη
Αντιπρόσωποι των εργαζομένων (εργασίας) (Ενωση Εργαζομένων)	Καλές συνθήκες εργασίας, ευκαιρίες κατάρτισης, διατήρηση της φήμης της εταιρείας και καλές εργασιακές σχέσεις
Προσωπικό	Καλές συνθήκες εργασίας, ευκαιρίες κατάρτισης, διατήρηση της φήμης της εταιρείας και συνεχές εισόδημα

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

Περιεχόμενα

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ.....	7
1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7
1.2. ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ (§4.1-ISO 22000:2018)	10
1.2. ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΟΚΙΩΝ ΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ (§4.2-ISO 22000:2018)	13
1.2 Πεδίο εφαρμογής ΣΔΑΤ.....	21
2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.....	21
2.1 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ.....	21
2.2 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ.....	21
2.3 ΠΡΟΪΟΝΤΑ	23
2.4 ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ-ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΡΟΗΣ *	23
3. ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ.....	23
4. ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	25
4.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ.....	25
4.2 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΣΔΑΤ.....	26
5. ΕΥΘΥΝΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ.....	27
5.1 ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ.....	27
5.2 ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	28

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

5.3 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΔΑΤ	28
5.4 ΕΥΘΥΝΕΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ.....	29
5.5 ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ.....	29
5.6 ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ.....	30
5.6.1 ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ.....	30
5.6.2 ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ.....	30
5.7 ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ	32
5.8 ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ.....	32
5.8.1 ΓΕΝΙΚΑ	32
5.8.2 ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ.....	33
5.8.3 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗΣ.....	34
6. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΟΡΩΝ.....	34
6.1 ΔΙΑΘΕΣΗ ΠΟΡΩΝ	34
6.2 ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	34
6.3 ΥΠΟΔΟΜΗ	35
6.4 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	36
7. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΑΣΦΑΛΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ.....	37
7.1 ΓΕΝΙΚΑ	37
7.2 ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ.....	38
7.3 ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΑ ΒΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	40
7.3.1 ΟΜΑΔΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	40

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ Σελίδα 18 από 76
ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:29.12.2021
ΕΓΚΡΙΣΗ:

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

7.3.2 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΡΩΤΩΝ ΚΑΙ ΒΟΗΘΗΤΙΚΩΝ ΥΛΩΝ ΚΑΙ ΥΛΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ.....	41
7.3.3 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΕΛΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ.....	41
7.3.4 ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΧΡΗΣΗ	42
7.3.5 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΡΟΗΣ	43
7.3.6 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ	44
7.4 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ.....	45
7.4.1 ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΠΙΘΑΝΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ.....	45
7.4.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ	48
7.4.3 ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ	49
7.5 ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.....	49
7.6 ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ HACCP	50
7.6.1 ΣΧΕΔΙΟ HACCP	50
7.6.2 ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ.....	50
7.6.3 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΟΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΚΡΙΣΙΜΑ ΣΗΜΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ	52
7.6.4 ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ.....	52
7.6.5 ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗΣ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΙΣΙΜΑ ΟΡΙΑ ..	53
7.7 ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ	53
7.8 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ.....	54
7.9 ΣΥΣΤΗΜΑ ΙΧΝΗΛΑΣΗΜΟΤΗΤΑΣ.....	55
7.10 ΕΛΕΓΧΟΣ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΩΝ.....	55
7.10.1 ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ	55

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Σελίδα 19 από 76

ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:29.12.2021

ΕΓΚΡΙΣΗ:

"Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. και την Ελλάδα - καν (Ε.Ε.) 611/2014 και (Ε.Ε.) 615/2014 της Επιτροπής - δραστηριότητα . Ειι Σύστημα Πιστοποίησης Ασφάλειας των Τροφίμων κατά ISO 22000:2018 του εγκεκριμένου προγράμματος με την αριθ.865/86920/04.08.2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων"

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

7.10.2 ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	56
7.10.3 ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΥΝΗΤΙΚΩΝ ΜΗ ΑΣΦΑΛΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	57
8. ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ-ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΣΔΑΤ	60
8.1 ΓΕΝΙΚΑ	60
8.2 ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΥ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ	60
8.3 ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΗΣΗΣ.....	62
8.4 ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΔΑΤ	63
8.4.1 ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ	63
8.4.2 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ	64
8.4.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΔΑΤ.....	65
8.5 ΒΕΛΤΙΩΣΗ.....	66
8.5.1 ΣΥΝΕΧΗΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗ	66
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι:ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΣΔΑΤ	68
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΤΥΠΟ ISO 22000:2018.....	69

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

1.2 Πεδίο εφαρμογής ΣΔΑΤ

Το πεδίο εφαρμογής για το σύστημα διαχείρισης της ασφάλειας τροφίμων της **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ** είναι:

«ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ»

2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

2.1 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΦΟΡΕΑ	Α.Σ. ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ
ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ	ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ
ΕΔΡΑ	ΚΑΚΟΔΙΚΙ ΚΑΝΤΑΝΟΥ Ν.ΧΑΝΙΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΚΑΚΟΔΙΚΙ ΚΑΝΤΑΝΟΥ Ν.ΧΑΝΙΩΝ
Τ.Κ.	
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	ΨΑΡΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΤΗΛΕΦΩΝΑ	2823022106
FAX – E-MAIL	2822022851

2.2 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ

Η **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ** αποτελείται από 4 τμήματα τα οποία συνεργάζονται με κύριο μέλημα την ασφάλεια τροφίμων.

- Το τμήμα παραγωγής
- Το τμήμα πωλήσεων

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29.12.2021
ΕΓΚΡΙΣΗ:

Σελίδα 21 από 76

"Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. και την Ελλάδα - καν (Ε.Ε.) 611/2014 και (Ε.Ε.) 615/2014 της Επιτροπής - δραστηριότητα . Ειι Σύστημα Πιστοποίησης Ασφάλειας των Τροφίμων κατά ISO 22000:2018 του εγκεκριμένου προγράμματος με την αριθ. 865/86920/04.08.2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων"

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

- Το λογιστήριο
- Το τμήμα συντήρησης

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29.12.2021
ΕΓΚΡΙΣΗ:

Σελίδα 22 από 76

"Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. και την Ελλάδα - καν (Ε.Ε.) 611/2014 και (Ε.Ε.) 615/2014 της Επιτροπής - δραστηριότητα . Eii Σύστημα Πιστοποίησης Ασφάλειας των Τροφίμων κατά ISO 22000:2018 του εγκεκριμένου προγράμματος με την αριθ. 865/86920/04.08.2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων"

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

2.3 ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Τα προϊόντα που παράγει η **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ** κατατάσσονται στις εξής κατηγορίες:

- ✓ Ελαιόλαδο

2.4 ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ-ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΡΟΗΣ *

Βλ. ΔΙ-17

3. ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

-Ασφάλεια τροφίμων: Κατάσταση του τροφίμου που δεν προκαλεί βλάβη στην υγεία του καταναλωτή όταν το τρόφιμο παρασκευάζεται και/ή καταναλώνεται σύμφωνα με την προβλεπόμενη χρήση

-Αλυσίδα τροφίμων: Ακολουθία των σταδίων και των λειτουργιών παραγωγής, επεξεργασίας, διανομής, αποθήκευσης και χειρισμού ενός τροφίμου και των συστατικών του, από την πρωτογενή παραγωγή έως την κατανάλωση

-Κίνδυνος: Βιολογικός, χημικός ή φυσικός παράγοντας στο τρόφιμο, ή κατάσταση του τροφίμου που μπορεί να προκαλέσει αρνητική επίπτωση στην υγεία

-Πολιτική ασφάλειας τροφίμων: Συνολικές προθέσεις και κατευθύνσεις του οργανισμού σχετικά με την ασφάλεια τροφίμων όπως εκφράζεται επίσημα από την ανώτατη διοίκηση

-Τελικό προϊόν: Προϊόν στο οποίο δεν πρόκειται να προστεθεί περαιτέρω επεξεργασία από τον οργανισμό

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29.12.2021
ΕΓΚΡΙΣΗ:

Σελίδα 23 από 76

"Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. και την Ελλάδα - καν (Ε.Ε.) 611/2014 και (Ε.Ε.) 615/2014 της Επιτροπής - δραστηριότητα . Eii Σύστημα Πιστοποίησης Ασφάλειας των Τροφίμων κατά ISO 22000:2018 του εγκεκριμένου προγράμματος με την αριθ. 865/86920/04.08.2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων"

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

-**Διάγραμμα ροής:** Σχηματική και συστηματική παρουσίαση της ακολουθίας και των αλληλεπιδράσεων των σταδίων παραγωγής του τελικού προϊόντος

-**Προληπτικό μέτρο ελέγχου:** Ενέργεια ή δραστηριότητα η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την πρόληψη ή την εξάλειψη ενός κινδύνου ή τη μειωτή του σε αποδεκτό επίπεδο

-**Προαπαιτούμενα:** Βασικές συνθήκες και δραστηριότητες που είναι απαραίτητες για τη διατήρηση κατάλληλου υγιεινού περιβάλλοντος στα διάφορα στάδια της αλυσίδας τροφίμων για την παραγωγή, το χειρισμό και την παροχή ασφαλών τελικών προϊόντων και ασφαλών τροφίμων για ανθρώπινη κατανάλωση.

-**Προαπαιτούμενα προγράμματα:** Προγράμματα που αξιολογούνται από την ανάλυση κινδύνων ως απαραίτητα για τον έλεγχο της πιθανότητας εισαγωγής των κινδύνων για την ασφάλεια τροφίμων και/ή την επιμόλυνση ή τον πολλαπλασιασμό των κινδύνων στο προϊόν ή στο περιβάλλον επεξεργασίας

-**Κρίσιμο σημείο ελέγχου CCP:** Σημείο στο οποίο μπορεί να εφαρμόζεται έλεγχος απαραίτητος για την πρόληψη ή την εξάλειψη ενός κινδύνου ή τη μειωτή του σε αποδεκτό επίπεδο

-**Κρίσιμο όριο:** Κριτήριο το οποίο διαχωρίζει το αποδεκτό από το μη αποδεκτό

-**Παρακολούθηση:** Ενέργεια διεξαγωγής προγραμματισμένης σειράς παρατηρήσεων ή μετρήσεων για να διαπιστωθεί εάν τα προληπτικά μέτρα ελέγχου

-**Διόρθωση:** Ενέργεια για την εξάλειψη της μη συμμόρφωσης στο προϊόν

-**Διορθωτική ενέργεια:** Ενέργεια για την εξάλειψη της αιτίας της μη συμμόρφωσης στο προϊόν

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

-**Επικύρωση:** Επιβεβαίωση με αντικειμενικές αποδείξεις ότι τα προληπτικά μέτρα ελέγχου που διαχειρίζονται είτε μέσω του σχεδίου HACCP είτε μέσω των προαπαιτούμενων προγραμμάτων είναι αποτελεσματικά

-**Επαλήθευση:** Επιβεβαίωση μέσω της παροχής αντικειμενικών αποδείξεων ότι έχουν ικανοποιηθεί καθορισμένες απαιτήσεις

-**Επικαιροποίηση:** Άμεση και/ή προβλεπόμενη δραστηριότητα για να διασφαλίζεται η εφαρμογή των πλέον πρόσφατων δεδομένων

4. ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

4.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Η ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ έχει καθιερώσει, τεκμηριώσει, εφαρμόζει και διατηρεί ένα αποτελεσματικό ΣΔΑΤ σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ISO 22000:2018.

Η ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ ορίζει ότι το πεδίο εφαρμογής του ΣΔΑΤ είναι το ακόλουθο:

«ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟΥ»

Η εταιρεία:

- Διασφαλίζει ότι οι κίνδυνοι που ενδέχεται να εμφανίζονται στα προϊόντα αναγνωρίζονται, αξιολογούνται και ελέγχονται στο βαθμό που να μην προκαλείται βλάβη στην υγεία του καταναλωτή (**ΔΙ-18: «ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ»**)

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

- Επικοινωνεί στην αλυσίδα τροφίμων με προμηθευτές, υπεργολάβους, πελάτες, καταναλωτές και ελεγκτικές αρχές για θέματα ασφάλειας τροφίμων και των προϊόντων της (**ΔΙ-23: «ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ»**)
- Κοινοποιεί τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την ανάπτυξη, εφαρμογή και επικαιροποίηση του ΣΔΑΤ (**Ε-23.1 :ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΗΣΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ-ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ**)
- Αξιολογεί σε ετήσια βάση το ΣΔΑΤ και το επικαιροποιεί όταν απαιτείται ώστε να είναι ενημερωμένο με τις τελευταίες πληροφορίες σχετικά με τους ελεγχόμενους κινδύνους

Όταν η **ΟΕΦ ΑΣ ΓΡΑΜΒΟΥΣΑΣ** αναθέσει σε υπεργολάβους διεργασίες που επηρεάζουν την ασφάλεια του τελικού προϊόντος, τότε διασφαλίζει τον έλεγχο αυτών (**Ε-20.01: ΕΝΤΥΠΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗ**)

Η παρουσίαση του πλαισίου του ΣΔΑΤ αναλύεται στην διαδικασία ασφάλειας τροφίμων **ΔΙ-06:«ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΡΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΤΟΥ ΣΔΑΤ»**

4.2 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΣΔΑΤ

Η τεκμηρίωση του ΣΔΑΤ περιλαμβάνει:

- Τις τεκμηριωμένες δηλώσεις της πολιτικής ασφάλειας τροφίμων και τους σχετικούς στόχους (**ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ, ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣΗ ΣΚΟΠΩΝ-ΣΤΟΧΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**)
- Τις τεκμηριωμένες διαδικασίες και τα αρχεία που απαιτούνται από το ISO 22000:2005 (**Ε-06-01: ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΣΔΑΤ**)
- Τα έγγραφα που απαιτούνται για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής ανάπτυξης, εφαρμογής και επικαιροποίησης του ΣΔΑΤ (**Ε-06-01: ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΣΔΑΤ**)

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:29.12.2021
ΕΓΚΡΙΣΗ:

Σελίδα 26 από 76

"Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. και την Ελλάδα - καν (Ε.Ε.) 611/2014 και (Ε.Ε.) 615/2014 της Επιτροπής - δραστηριότητα . Ειί Σύστημα Πιστοποίησης Ασφάλειας των Τροφίμων κατά ISO 22000:2018 του εγκεκριμένου προγράμματος με την αριθ.865/86920/04.08.2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων"

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

Ο έλεγχος των εγγράφων και των αρχείων του ΣΔΑΤ περιγράφεται στη διαδικασία ασφάλειας τροφίμων **ΔΙ-06:«ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΚΑΙ ΑΡΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΣΔΑΤ»**

5. ΕΥΘΥΝΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

5.1 ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Η **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ** δεσμεύεται να εφαρμόσει σύστημα διαχείρισης της ασφάλειας τροφίμων και να παράγει προϊόντα ασφαλή για την υγεία του καταναλωτή. Για το λόγο αυτό, μέσω του παρόντος εγχειριδίου, όλων των διαδικασιών ασφάλειας τροφίμων και των εντύπων που συμπληρώνονται αποδεικνύεται η δέσμευση ότι το ΣΔΑΤ εφαρμόζεται και παρακολουθείται από την ΟΕΦ.

Η ανώτατη διοίκηση της **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ**, παρέχει απόδειξη της δέσμευσής της για την ανάπτυξη, εφαρμογή και συνεχή βελτίωση της αποτελεσματικότητας του ΣΔΑΤ μέσω:

- Της υποστήριξης της ασφάλειας τροφίμων από τους επιχειρηματικούς στόχους της
- Της διάδοσης της επίγνωσης της σπουδαιότητας των απαιτήσεων του ISO 22000:2018, των νομικών και κανονιστικών απαιτήσεων και των απαιτήσεων των πελατών
- Της καθιέρωσης της πολιτικής ασφάλειας τροφίμων (**ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**)
- Της διεξαγωγής ανασκοπήσεων από τη διοίκηση (**Ε-01-01: ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ**)

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29.12.2021
ΕΓΚΡΙΣΗ:

Σελίδα 27 από 76

"Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. και την Ελλάδα - καν (Ε.Ε.) 611/2014 και (Ε.Ε.) 615/2014 της Επιτροπής - δραστηριότητα . Εii Σύστημα Πιστοποίησης Ασφάλειας των Τροφίμων κατά ISO 22000:2018 του εγκεκριμένου προγράμματος με την αριθ. 865/86920/04.08.2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων"

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

- Της διασφάλισης της διαθεσιμότητας των πόρων

5.2 ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Η ανώτατη διοίκηση καθορίζει, τεκμηριώνει και γνωστοποιεί την πολιτική ασφάλειας τροφίμων(**ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**).

Η ανώτατη διοίκηση διασφαλίζει ότι η πολιτική ασφάλειας τροφίμων:

- Είναι κατάλληλη για το ρόλο της **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ** στην αλυσίδα τροφίμων
- Περιλαμβάνει δέσμευση για τη συμμόρφωση με τις νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις και τις διμερώς συμφωνημένες απαιτήσεις των πελατών για την ασφάλεια τροφίμων
- Κοινοποιείται, εφαρμόζεται και τηρείται σε όλα τα επίπεδα οργάνωσης
- Ανασκοπείται ως προς τη συνεχή καταλληλότητα (**Ε-01-01: ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ**)
- Αντιμετωπίζει κατάλληλα τα θέματα επικοινωνίας (**ΔΙ-23:«ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ»**)
- Υποστηρίζεται από μετρήσιμους στόχους (**ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣΗ ΣΚΟΠΩΝ-ΣΤΟΧΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**)

5.3 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΔΑΤ

Η ανώτατη διοίκηση διασφαλίζει ότι:

- Ο σχεδιασμός του ΣΔΑΤ πραγματοποιείται για την ικανοποίηση των απαιτήσεων του ΣΔΑΤ και των στόχων του οργανισμού που υποστηρίζουν την ασφάλεια τροφίμων

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:29.12.2021
ΕΓΚΡΙΣΗ:

Σελίδα 28 από 76

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

- Διατηρείται η πληρότητά του όταν πραγματοποιούνται και υλοποιούνται αλλαγές του ΣΔΑΤ

5.4 ΕΥΘΥΝΕΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Η ανώτατη διοίκηση διασφαλίζει ότι οι ευθύνες και οι αρμοδιότητες για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας και της διατήρησης του ΣΔΑΤ καθορίζονται και γνωστοποιούνται εντός του οργανισμού.

Η περιγραφή των θέσεων εργασίας ορίζεται στο **E-08-02: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ** όπου περιγράφονται οι αρμοδιότητες και τα καθήκοντα για κάθε θέση εργασίας εντός της **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ**

5.5 ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Η ανώτατη διοίκηση έχει ορίσει ως υπεύθυνο ΣΔΑΤ τον συντονιστή της ομάδας ασφάλειας τροφίμων (ΣΟΑΤ) ο οποίος ανεξάρτητα από άλλες ευθύνες έχει την ευθύνη και αρμοδιότητα για:

- Τη διαχείριση της ΟΑΤ και την οργάνωση των εργασιών της (**ΔΙ-17«ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΑ ΒΗΜΑΤΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ**)
- Τη διασφάλιση της απαραίτητης κατάρτισης και εκπαίδευσης των μελών της ΟΑΤ (**ΔΙ-12 «ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΙ ΠΟΡΟΙ-ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ»**)
- Τη διασφάλιση της καθιέρωσης, εφαρμογής, διατήρησης και επικαιροποίησης του ΣΔΑΤ

Τα καθήκοντα ΣΟΑΤ της **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ** εκτελεί ο Ψαράκης Κων/νος και περιγράφονται στο **E-08-02: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ/ΣΟΑΤ**

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

5.6 ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

5.6.1 ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Για να διασφαλιστεί ότι είναι διαθέσιμη επαρκής πληροφόρηση σε θέματα ασφάλειας τροφίμων στην αλυσίδα τροφίμων, η **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ** έχει καθιερώσει, εφαρμόζει και διατηρεί αποτελεσματική επικοινωνία με:

- προμηθευτές και εργολάβους
- πελάτες ή καταναλωτές, ειδικότερα για την πληροφόρηση προϊόντος (περιλαμβανομένων οδηγιών για την προβλεπόμενη χρήση, ειδικές απαιτήσεις αποθήκευσης και όταν απαιτείται τη διάρκεια ζωής), έρευνες, συμβόλαια ή χειρισμό παραγγελιών και τροποποιήσεις, και αναπληρόφηση από τον πελάτη, συμπεριλαμβανομένων των παραπόνων
- αρμόδιες αρχές τροφίμων, και
- άλλους οργανισμούς που επηρεάζουν ή μπορεί να επηρεαστούν από την αποτελεσματικότητα ή την ενημέρωση του ΣΔΑΤ.

Η επικοινωνία σε εξωτερικό επίπεδο διασφαλίζει την πληροφόρηση για τους κινδύνους στην αλυσίδα τροφίμων.

5.6.2 ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Η **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ** έχει καθιερώσει, εφαρμόζει και διατηρεί αποτελεσματική επικοινωνία με το προσωπικό για τις συνθήκες που έχουν επίπτωση στην ασφάλεια τροφίμων (**ΔΙ-23 «ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ»**)

Η **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ** διασφαλίζει ότι η ΟΑΤ ενημερώνεται έγκαιρα για αλλαγές σχετικά με τα ακόλουθα:

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29.12.2021
ΕΓΚΡΙΣΗ:

Σελίδα 30 από 76

"Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. και την Ελλάδα - καν (Ε.Ε.) 611/2014 και (Ε.Ε.) 615/2014 της Επιτροπής - δραστηριότητα . Eii Σύστημα Πιστοποίησης Ασφάλειας των Τροφίμων κατά ISO 22000:2018 του εγκεκριμένου προγράμματος με την αριθ. 865/86920/04.08.2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων"

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

- Προϊόντα ή νέα προϊόντα
- Πρώτες ύλες, συστατικά και/ή υπηρεσίες (**ΔΙ-17 «ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΑ ΒΗΜΑΤΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ»**)
- Συστήματα παραγωγής και εξοπλισμό
- Παραγωγικές εγκαταστάσεις, θέσεις του εξοπλισμού, περιβάλλοντα χώρο
- Προγράμματα καθαριότητας και απολύμανσης (**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΗΣ**)
- Συστήματα συσκευασίας, αποθήκευσης και διανομής
- Επίπεδο προσόντων προσωπικού και/ή κατανομή υπευθυνοτήτων και αρμοδιοτήτων (**Ε-08-02: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**)
- Νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις
- Τεχνογνωσία για τους κινδύνους για την ασφάλεια τροφίμων και προληπτικά μέτρα (**ΔΙ-18 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ**)
- Απαιτήσεις πελατών, κλαδικές και άλλες απαιτήσεις τις οποίες έχει αναλάβει να εκπληρώσει ο οργανισμός
- Σχετικές έρευνες από εξωτερικά ενδιαφερόμενα μέρη
- Παράπονα που υποδηλώνουν κινδύνους για την ασφάλεια τροφίμων στο προϊόν (**Ε-07-01: ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΑΠΟΝΩΝ**)
- Άλλες συνθήκες οι οποίες έχουν επίπτωση στην ασφάλεια τροφίμων

Η ομάδα ασφάλειας τροφίμων διασφαλίζει ότι η παραπάνω πληροφόρηση περιλαμβάνεται στην ενημέρωση – επικαιροποίηση του ΣΔΑΤ (**ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΔΑΤ**)

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29.12.2021
ΕΓΚΡΙΣΗ:

Σελίδα 31 από 76

"Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. και την Ελλάδα - καν (Ε.Ε.) 611/2014 και (Ε.Ε.) 615/2014 της Επιτροπής - δραστηριότητα - Ειι Σύστημα Πιστοποίησης Ασφάλειας των Τροφίμων κατά ISO 22000:2018 του εγκεκριμένου προγράμματος με την αριθ. 865/86920/04.08.2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων"

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

Επίσης η ανώτατη διοίκηση διασφαλίζει ότι η σχετική πληροφόρηση εξετάζεται ως εισερχόμενο στην ανασκόπηση από τη διοίκηση (**Ε-01-01: ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ**)

5.7 ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ

Η ανώτατη διοίκηση του οργανισμού έχει καθιερώσει, εφαρμόζει και διατηρεί διαδικασίες για την διαχείριση πιθανών καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και ατυχημάτων που μπορεί να έχουν επίπτωση στην ασφάλεια τροφίμων, σύμφωνα με το ρόλο του οργανισμού στην αλυσίδα τροφίμων (**ΔΙ-21: «ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ»**)

Για το λόγο αυτό, η ανώτατη διοίκηση έχει συντάξει σχέδιο δράσης στο οποίο περιλαμβάνονται όλα τα πιθανά σενάρια εκτάκτων αναγκών, οι εγκυμονούντες κίνδυνοι, τα μέτρα ασφαλείας, ο εξοπλισμός ανάγκης και η επικοινωνία με τους αρμόδιους (**ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ**)

Επίσης, έχει συνταχθεί έντυπο που αναφέρει όλους τους υπεύθυνους επικοινωνίας και έχει ορισθεί ως η επιτροπή έκτακτης ανάγκης (**ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ**)

5.8 ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

5.8.1 ΓΕΝΙΚΑ

Η ανώτατη διοίκηση επανεξετάζει το ΣΔΑΤ του οργανισμού, σε προγραμματισμένα τακτά διαστήματα, ώστε να διασφαλίζει τη συνεχή του καταλληλότητα, επάρκεια και αποτελεσματικότητα (**ΔΙ-01: «ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ»**)

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

Η ανασκόπηση περιλαμβάνει την αξιολόγηση των ευκαιριών βελτίωσης και της σκοπιμότητας αλλαγών στο ΣΔΑΤ, περιλαμβανομένης της πολιτικής για την ασφάλεια τροφίμων.

5.8.2 ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Τα εισερχόμενα στην ανασκόπηση περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με:

- Τις ενέργειες που αποφασίστηκαν σε προηγούμενες ανασκοπήσεις (**E-01-03: ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ**)
- Τα αποτελέσματα της συνολικής αξιολόγησης του ΣΔΑΤ
- Τις αλλαγές που μπορεί να έχουν επίπτωση στην ασφάλεια τροφίμων
- Τις καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, τα ατυχήματα και τις αποσύρσεις τροφίμων (**E-04-01: ΕΝΤΥΠΟ ΑΝΑΚΛΗΣΗΣ ΠΡΟΙΟΝΤΟΣ**)
- Τα αποτελέσματα των δραστηριοτήτων επικαιροποίησης του ΣΔΑΤ (**ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΔΑΤ**)
- Την ανασκόπηση των δραστηριοτήτων επικοινωνίας συμπεριλαμβανομένης της πληροφόρησης για την ικανοποίηση των πελατών
- Τις εξωτερικές επιθεωρήσεις και ελέγχους

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

5.8.3 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗΣ

Τα εξερχόμενα της ανασκόπησης περιλαμβάνουν αποφάσεις και ενέργειες σχετικά με:

- Τη διασφάλιση της ασφάλειας τροφίμων
- Τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του ΣΔΑΤ
- Τη διαθεσιμότητα των πόρων
- Την τυχόν αναθεώρηση της πολιτικής της **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ** για την ασφάλεια τροφίμων και των σχετικών στόχων του ΣΔΑΤ

6. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΟΡΩΝ

6.1 ΔΙΑΘΕΣΗ ΠΟΡΩΝ

Η **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ** διαθέτει πόρους ικανούς να υποστηρίξουν την καθιέρωση, εφαρμογή, διατήρηση και επικαιροποίηση του ΣΔΑΤ σε επίπεδο εκπαίδευσης του ανθρώπινου δυναμικού και αγοράς-συντήρησης του απαραίτητου εξοπλισμού για τη διατήρηση της ασφάλειας τροφίμων.

6.2 ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Η **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ** προγραμματίζει σε ετήσια βάση πρόγραμμα εκπαίδευσης και κατάρτισης της ομάδας ασφάλειας τροφίμων και του λοιπού προσωπικού που επηρεάζει την ασφάλεια των προϊόντων (**Ε-12-02: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΤΗΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**)

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

Η ΟΕΦ:

- Προσδιορίζει τα απαραίτητα προσόντα για το προσωπικό που ασχολείται με λειτουργίες που έχουν επίπτωση στην ασφάλεια τροφίμων (**E-08-02: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**)
- Παρέχει την απαραίτητη κατάρτιση στα μέλη της ΟΑΤ και του προσωπικού που ασχολείται με την ασφάλεια των τροφίμων (**E-12-02: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΤΗΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**)
- Διασφαλίζει ότι το αρμόδιο προσωπικό για την παρακολούθηση, τις διορθώσεις και διορθωτικές ενέργειες του ΣΔΑΤ είναι εκπαιδευμένο (**E-12.03 ΜΗΤΡΩΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**)
- Αξιολογεί την εφαρμογή και αποτελεσματικότητα των δραστηριοτήτων εκπαίδευσης και κατάρτισης
- Διασφαλίζει ότι το προσωπικό έχει επίγνωση της σχέσης των δραστηριοτήτων του και της σπουδαιότητάς τους για την ασφάλεια τροφίμων
- Διασφαλίζει ότι το προσωπικό που ασχολείται με λειτουργίες που επηρεάζουν την ασφάλεια τροφίμων, κατανοεί την αναγκαιότητα της αποτελεσματικής επικοινωνίας

6.3 ΥΠΟΔΟΜΗ

Η ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ διασφαλίζει ότι παρέχει την απαραίτητη υποδομή για την ανάπτυξη και εφαρμογή του ΣΔΑΤ μέσω της υλοποίησης των προαπαιτούμενων στα πλαίσια των κανόνων ορθής υγιεινής και βιομηχανικής πρακτικής.

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29.12.2021
ΕΓΚΡΙΣΗ:

Σελίδα 35 από 76

"Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. και την Ελλάδα - καν (Ε.Ε.) 611/2014 και (Ε.Ε.) 615/2014 της Επιτροπής - δραστηριότητα . Εii Σύστημα Πιστοποίησης Ασφάλειας των Τροφίμων κατά ISO 22000:2018 του εγκεκριμένου προγράμματος με την αριθ. 865/86920/04.08.2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων"

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

Τα προαπαιτούμενα αναφέρονται στα εξής:

- **Εγκαταστάσεις** (σχεδιασμός και τοποθεσία κτιρίων, χώροι κτιρίων, , δάπεδα, οροφή, πόρτες, παράθυρα, εγκαταστάσεις προσωπικού, τουαλέτες, αποδυτήρια, χώροι συντήρησης εξοπλισμού, εργαστήρια ποιοτικού ελέγχου, φωτισμός)
- **Εξοπλισμός** (Υλικά κατασκευής εξοπλισμού, εξοπλισμός παραγωγικής διαδικασίας, εξοπλισμός θερμικής επεξεργασίας, δεξαμενές, δοχεία απορριμμάτων)
- **Παροχές αέρα και νερού** (εξαερισμός, νερό, δεξαμενές νερού, συστήματα ατμού)
- **Απορροές** (αποχετευτικό σύστημα, βιολογικός καθαρισμός)

6.4 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ** διασφαλίζει την παροχή ενός υγιεινού και ασφαλούς περιβάλλοντος εργασίας μέσω:

- Της κατάλληλης εκπαίδευσης και κατάρτισης του προσωπικού σε θέματα υγείας και ασφάλειας στον εργασιακό χώρο (**E-12.03 ΜΗΤΡΩΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**)
- Της προληπτικής συντήρησης του εξοπλισμού ώστε να μειωθεί η πιθανότητα ύπαρξης ατυχήματος στον εργασιακό χώρο (**E-09.01 ΑΡΧΕΙΟ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ**)

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

- Της συνεργασίας της με τεχνικό ασφαλείας ο οποίος είναι υπεύθυνος για την σύνταξη μελέτης ασφάλειας στο περιβάλλον εργασίας (**ΑΝΑΘΕΣΗ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ, ΒΙΒΛΙΟ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ**)
- Της ύπαρξης απαραίτητα εξοπλισμού πυρόσβεσης και σύνταξη ομάδας πυρασφάλειας
- Της ύπαρξης φαρμακείου (ντουλαπάκι) με όλα τα απαραίτητα φάρμακα και υλικά σε περίπτωση παροχής πρώτων βοηθειών
- Της συνεργασίας με ιατρό
- Της ύπαρξης και έγκυρης ανανέωσης πιστοποιητικών υγείας του προσωπικού
- Της επισήμανσης των επικίνδυνων υλικών και της απομόνωσης των υλικών καθαρισμού και απολύμανσης σε χώρο απομονωμένο και φυλασσόμενο
- Της επισήμανσης ληγμένων ή ακατάλληλων για την υγεία τροφίμων και τη φύλαξη τους σε απομονωμένο χώρο

7. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΑΣΦΑΛΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

7.1 ΓΕΝΙΚΑ

Η **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ** έχει σχεδιάσει και αναπτύξει τις αναγκαίες διεργασίες διαχείρισης της υλοποίησης ασφαλών προϊόντων.

Η **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ** εφαρμόζει, λειτουργεί και διασφαλίζει την αποτελεσματικότητα των προβλεπόμενων δραστηριοτήτων και των αλλαγών αυτών. Στην

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ Σελίδα 37 από 76
ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29.12.2021
ΕΓΚΡΙΣΗ:

"Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. και την Ελλάδα - καν (Ε.Ε.) 611/2014 και (Ε.Ε.) 615/2014 της Επιτροπής - δραστηριότητα . Ειι Σύστημα Πιστοποίησης Ασφάλειας των Τροφίμων κατά ISO 22000:2018 του εγκεκριμένου προγράμματος με την αριθ. 865/86920/04.08.2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων"

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

παραπάνω διεργασία, περιλαμβάνονται τα προαπαιτούμενα, τα λειτουργικά προαπαιτούμενα και/ή το σχέδιο HACCP.

7.2 ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ

Η **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ** καθιερώνει, εφαρμόζει και διατηρεί τα προαπαιτούμενα για τον έλεγχο:

- Της πιθανότητας εισαγωγής των κινδύνων για την ασφάλεια τροφίμων στο προϊόν από το περιβάλλον εργασίας
- Της βιολογικής, χημικής και φυσικής μόλυνσης του προϊόντος(ων), περιλαμβανομένης της διασταυρούμενης μόλυνσης των προϊόντων και
- Των επιπέδων κινδύνου για την ασφάλεια τροφίμων στο προϊόν και στο περιβάλλον επεξεργασίας του προϊόντος.

Τα προαπαιτούμενα:

- Ανταποκρίνονται στις ανάγκες του οργανισμού για την ασφάλεια τροφίμων
- Είναι ανάλογα του μεγέθους και του είδους της διεργασίας και των παραγόμενων ή διακινούμενων προϊόντων
- Εφαρμόζονται στο σύνολο των λειτουργιών παραγωγής, είτε ως προγράμματα γενικής εφαρμογής είτε ως προγράμματα που εφαρμόζονται ανά προϊόν ή γραμμή παραγωγής
- Εγκρίνονται από την ομάδα ασφάλειας τροφίμων

Η **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ** αναγνωρίζει τις νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις αναφορικά με τα παραπάνω (Κοινοτική και εθνική νομοθεσία, οδηγοί υγιεινής, κτλ)

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

Κατά την επιλογή και/ή την καθιέρωση των προ απαιτούμενων η **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ** εξετάζει και αξιοποιεί τη δέουσα πληροφόρηση (π.χ. νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις, απαιτήσεις πελατών, αναγνωρισμένους οδηγούς εφαρμογής, αρχές και κώδικες πρακτικής του Codex, εθνικά ή διεθνή ή κλαδικά πρότυπα).

Κατά την καθιέρωση των προαπαιτούμενων, η **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ** τα διαχωρίζει σε προαπαιτούμενα και προαπαιτούμενα προγράμματα. Αυτά είναι:

- Κατασκευή και χωροδιάταξη κτιρίων και βοηθητικών εγκαταστάσεων(**ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ**)
- Χωροδιάταξη των εγκαταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων του εργασιακού χώρου και των χώρων του προσωπικού (**ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ**)
- Δίκτυα νερού, αέρα, ενέργειας (**ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ**)
- Διάθεση αποβλήτων και αποχέτευση (**ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ**)
- Καταλληλότητα εξοπλισμού και προσβασιμότητα για τον καθαρισμό, την επισκευή και την προληπτική συντήρηση (**ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ**)
- Διαχείριση προμηθευόμενων υλικών (πρώτων υλών, συστατικών, υλικών συσκευασίας, χημικών), παροχών (νερού, αέρα, ατμού και πάγου), απορροών (απόβλητα, αποχέτευση) και προϊόντων (αποθήκευση και μεταφορά) (**ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ**)
- Μέτρα για την πρόληψη της διασταυρούμενης επιμόλυνσης (**ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ**)
- Καθαρισμός και απολύμανση (**ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ**)

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

- Μυοκτονία και απεντόμωση (**ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ-ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ**)
- Προσωπική υγιεινή (**ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ**)

Η ανάλυση των προαπαιτούμενων περιγράφεται λεπτομερώς στο **Εγχειρίδιο των Κανόνων Ορθής Υγιεινής Πρακτικής (ΕΚΟΥΠ)** ενώ η επιλογή των προληπτικών μέτρων ελέγχου με προαπαιτούμενα προγράμματα αξιολογείται στη **ΔΙ-18: «ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ»**

7.3 ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΑ ΒΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

7.3.1 ΟΜΑΔΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Η ομάδα ασφάλειας τροφίμων (OAT) συγκροτείται με ευθύνη του επικεφαλής ο οποίος είναι ο συντονιστής της ομάδας (ΣΟΑΤ) και διαθέτει μεταξύ άλλων τη γνώση, την εμπειρία και τις δεξιότητες για την ανάπτυξη και εφαρμογή του ΣΔΑΤ.

Ο ΣΟΑΤ σε συνεργασία με τα μέλη της OAT είναι υπεύθυνος για την διεξαγωγή της ανάλυσης κινδύνων στα στάδια παραγωγής και τον έλεγχο των πρώτων υλών. Κατά συνέπεια, ο ΣΟΑΤ και τα μέλη της OAT διαθέτουν γνώσεις σε θέματα κινδύνων (микροβιολογικοί, φυσικοί και χημικοί), ανάλυσης επικινδυνότητας και επιλογής, αξιολόγησης και κατηγοριοποίησης των προληπτικών μέτρων ελέγχου.

Η γνώση, η εμπειρία και η εκπαίδευση του ΣΟΑΤ και των μελών της OAT αποδεικνύεται στο **Ε-12-03 ΜΗΤΡΩΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

Η σύνθεση των μελών της OAT φαίνεται στη **ΔΙ-17 ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΑ ΒΗΜΑΤΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ** ενώ οι διάφορες συνεδριάσεις συμπεριλαμβανομένων των αντικειμένων συνεδρίασης και των ενεργειών που αποφασίζονται τεκμηριώνονται και αρχειοθετούνται.

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29.12.2021
ΕΓΚΡΙΣΗ:

Σελίδα 40 από 76

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

7.3.2 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΡΩΤΩΝ ΚΑΙ ΒΟΗΘΗΤΙΚΩΝ ΥΛΩΝ ΚΑΙ ΥΛΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ

Η περιγραφή των χαρακτηριστικών των πρώτων και βοηθητικών υλών και των υλικών συσκευασίας τεκμηριώνεται στη **ΔΙ-17 ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΑ ΒΗΜΑΤΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ**. Η σύνταξη των προδιαγραφών των α-υλών γίνεται στα πλαίσια νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων σε σχέση με την ασφάλεια τροφίμων.

Στην περιγραφή των πρώτων υλών εντάσσονται τα εξής:

- Ονομασία, περιγραφή και κατηγορία της πρώτης ύλης
- Φυσικά, μικροβιολογικά και χημικά χαρακτηριστικά
- Προέλευση
- Μέθοδος παραγωγής
- Συσκευασία
- Συνθήκες διατήρησης-αποθήκευσης και προβλεπόμενη διάρκεια ζωής
- Προετοιμασία και/ή χειρισμός πριν τη χρήση ή την επεξεργασία
- Οδηγίες χρήσης

7.3.3 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΕΛΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ

Τα τελικά προϊόντα ταξινομούνται ανά κατηγορίες και προσδιορίζονται τα χαρακτηριστικά τους στηριζόμενα σε νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις για την ασφάλεια τροφίμων και στις απαιτήσεις των πελατών. Η τεκμηρίωση γίνεται στη **ΔΙ-17 ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΑ ΒΗΜΑΤΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ**

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

Στην σύνταξη των προδιαγραφών των τελικών προϊόντων περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

- Όνομα και περιγραφή του προϊόντος
- Σύνθεση-συστατικά
- Οργανοληπτικά χαρακτηριστικά
- Φυσικά, χημικά και μικροβιολογικά χαρακτηριστικά
- Συνθήκες αποθήκευσης και προβλεπόμενη διάρκεια ζωής
- Είδος συσκευασίας
- Επισήμανση για την ασφάλεια τροφίμων και οδηγίες χειρισμού, προετοιμασίας και χρήσης
- Μέθοδος διανομής
- Προβλεπόμενη χρήση

7.3.4 ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΧΡΗΣΗ

Η προβλεπόμενη χρήση αναφέρεται στην αναμενόμενη χρήση του τελικού προϊόντος, τις ομάδες καταναλωτών που θα το φάνε, τον αποκλεισμό πιθανώς ορισμένων ευπαθών ομάδων (π.χ. παιδιά, ηλικιωμένοι, έγκυες) και ομάδων καταναλωτών με ευαισθησία σε ορισμένα συστατικά (π.χ. αλλεργιογόνα τρόφιμα, δυσανεξία σε λακτόζη, γλουτένη , κτλ).

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

Επίσης, η προβλεπόμενη χρήση αναφέρεται στον τρόπο χρήσης του προϊόντος (π.χ. να διατηρείται υπό ψύξη, κατάψυξη ή μετά το άνοιγμα της συσκευασίας να καταναλωθεί εντός 3 ημερών, κτλ)

7.3.5 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΡΟΗΣ

Η ΟΑΤ συντάσσει τα διαγράμματα ροής για τα προϊόντα και τις κατηγορίες προϊόντων και τις διεργασίες που καλύπτονται από το ΣΔΑΤ.

Το διάγραμμα ροής παρέχει μια βάση για την αξιολόγηση της πιθανής εμφάνισης, πολλαπλασιασμού ή εισαγωγής των κινδύνων για την ασφάλεια τροφίμων.

Το διάγραμμα ροής περιλαμβάνει τα εξής:

- Την ακολουθία και τις αλληλοεπιδράσεις όλων των σταδίων της παραγωγής
- Τις εξωτερικές διεργασίες και εργασίες υπεργολάβων, οι οποίες δεν εφαρμόζονται αυτή τη στιγμή από την επιχείρηση.
- Τη θέση όπου εισάγονται οι πρώτες ύλες, τα συστατικά και τα ενδιάμεσα προϊόντα
- Τη θέση επανακατεργασίας και ανακύκλωσης
- Τη θέση αποδέσμευσης ή απομάκρυνσης των προϊόντων, των ενδιάμεσων προϊόντων, των παραπροϊόντων και των αποβλήτων

Τα διαγράμματα ροής σχεδιάζονται και αποδεικνύονται στη **ΔΙ-17 ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΑ ΒΗΜΑΤΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ** και αφορούν ξεχωριστά προϊόντα ή κατηγορίες προϊόντων ανάλογα με τον αριθμό και την πολυπλοκότητά τους.

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

Μετά τη σχεδίαση και τη σύνταξή τους, η ΟΑΤ καλείται να κάνει επιτόπια επιβεβαίωση της ορθότητας των διαγραμμάτων ροής στην παραγωγική διαδικασία και σημειώνεται η λέξη «ΕΠΑΛΗΘΕΥΤΗΚΕ» στα έντυπα που είναι καταγεγραμμένα.

7.3.6 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ

Η επιλογή και η κατηγοριοποίηση του προληπτικού μέτρου γίνεται με χρήση μιας λογικής προσέγγισης, με τα παρακάτω κριτήρια:

- Την επίδραση του προληπτικού μέτρου στον αναγνωρισμένο κίνδυνο για την ασφάλεια τροφίμων ανάλογα με την ένταση εφαρμογής
- Την εφικτότητα παρακολούθησης (π.χ. παρακολούθηση που επιτρέπει τον έγκαιρο εντοπισμό των αποκλίσεων και τη λήψη διορθωτικών ενεργειών)
- Τη θέση του στο σύστημα σε σχέση με τα άλλα προληπτικά μέτρα
- Την πιθανότητα αστοχίας της λειτουργίας του προληπτικού μέτρου ή τη διακύμανση των παραμέτρων της διεργασίας
- Τη σοβαρότητα των συνεπειών σε περίπτωση αστοχίας της λειτουργίας του
- Εάν το προληπτικό μέτρο έχει καθιερωθεί και εφαρμοστεί ειδικά για να εξαλείψει ή να μειώνει τον κίνδυνο στο αποδεκτό επίπεδο
- Τη συνέργεια (π.χ. αλληλεπίδραση μεταξύ δυο ή περισσότερων μέτρων, ώστε το αποτέλεσμά τους να είναι μεγαλύτερο από το άθροισμα των επιμέρους αποτελεσμάτων).

Η επιλογή, αξιολόγηση και κατηγοριοποίηση των προληπτικών μέτρων ελέγχου τεκμηριώνεται στην **ΔΙ-18 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ**.

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

Τα προληπτικά μέτρα που εντάσσονται στο σχέδιο HACCP εφαρμόζονται σύμφωνα με το σύστημα ΣΔΑΤ. Τα υπόλοιπα προληπτικά μέτρα εφαρμόζονται και ελέγχονται, ως λειτουργικά προαπαιτούμενα.

7.4 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

7.4.1 ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΠΙΘΑΝΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Αναγνωρισμένοι Κίνδυνοι

Βιολογικοί κίνδυνοι: Στην κατηγορία των βιολογικών κινδύνων υπάγονται όλοι οι κίνδυνοι που οφείλονται στην παρουσία μικροοργανισμών. Οι κυριότεροι βιολογικοί κίνδυνοι είναι:

- ❖ Βακτήρια – Παθογόνοι μικροοργανισμοί που μεταδίδονται στα τρόφιμα με το έδαφος, νερό, αέρα, φυτά, σκεύη, νερό, τους χειριστές των τροφίμων, τον εντερικό σωλήνα ανθρώπων και ζώων (π.χ. *Listeria monocytogenes*, *Staphylococcus aureus*, *Escherichia coli*, *Clostridium botulinum*, *Salmonella spp.*, *Bacillus cereus*, *Yersinia enterocolitica*, *Shigella spp.*)
- ❖ Μύκητες και Ζύμες – *Aspergillus spp.*, *Penicillium spp.*, *Fusarium spp.*, κλπ
- ❖ Ιοί – Rotavirus, Norwalk, Hepatitis, Astrovirus, Enterovirus κλπ.
- ❖ Πρωτόζωα και παράσιτα – ταινίες (*Taenia solium*), *Trichinella spiralis*, *Giardia lamblia*, *Cryptosporidium*, *Cyclospora*, *Entamoeba histolytica*, *Nematodes*, κλπ – εμφανίζονται κυρίως στο νερό.

Χημικοί κίνδυνοι: Οι κυριότεροι χημικοί κίνδυνοι είναι:

- **Φυσικά απαντώμενες χημικές ουσίες**
- ❖ Οι μυκοτοξίνες (αφλατοξίνες, φουμονισίνες, οχρατοξίνες, ζεαραλενόνες, κλπ.)
- ❖ Αλκαλοειδή

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29.12.2021
ΕΓΚΡΙΣΗ:

Σελίδα 45 από 76

"Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. και την Ελλάδα - καν (Ε.Ε.) 611/2014 και (Ε.Ε.) 615/2014 της Επιτροπής - δραστηριότητα - ΕΙΙ Σύστημα Πιστοποίησης Ασφάλειας των Τροφίμων κατά ISO 22000:2018 του εγκεκριμένου προγράμματος με την αριθ. 865/86920/04.08.2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων"

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

- ❖ Φυτοαιμογλουτινίνες
- **Πρόσθετες χημικές ουσίες**
 - ❖ Τα γεωργικά χημικά (εντομοκτόνα, λιπάσματα μυκητοκτόνα, ζιζανιοκτόνα, αντιβιοτικά και ορμόνες)
 - ❖ Βαρέα μέταλλα (Pb, Zn, As, Hg, Cd, Cn, κλπ)
 - ❖ Πρόσθετα που δεν ικανοποιούν τις απαιτήσεις του Κώδικα Τροφίμων και Ποτών – π.χ. συντηρητικά, χρωστικές, θετικά πρόσθετα, ενισχυτές γεύσεως, κλπ.
 - ❖ Υλικά συσκευασίας που δεν είναι κατάλληλα για τρόφιμα
 - ❖ Απορρυπαντικά και απολυμαντικά, χημικά καταπολέμησης τρωκτικών, ψυκτικά υγρά, κ.α.

Για το ελαιόλαδο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα υπολείμματα ΦΠΠ, τα βαρέα μέταλλα (από τις δεξαμενές), και τα υπολείμματα απορρυπαντικών και απολυμαντικών ουσιών.

Φυσικοί κίνδυνοι: Φυσικοί κίνδυνοι είναι κάθε ξένο σώμα στα τρόφιμα που μπορεί να προκαλέσει τραυματισμό ή βλάβη στην υγεία του καταναλωτή ή ασθένεια. Οι κυριότεροι φυσικοί κίνδυνοι είναι:

- ❖ Κομμάτια ξύλων
- ❖ Κομμάτια γυαλιών
- ❖ Μέταλλα
- ❖ Κόκαλα
- ❖ Έντομα και τρωκτικά
- ❖ Πέτρες
- ❖ Αντικείμενα προσωπικού

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29.12.2021
ΕΓΚΡΙΣΗ:

Σελίδα 46 από 76

"Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. και την Ελλάδα - καν (Ε.Ε.) 611/2014 και (Ε.Ε.) 615/2014 της Επιτροπής - δραστηριότητα . Eii Σύστημα Πιστοποίησης Ασφάλειας των Τροφίμων κατά ISO 22000:2018 του εγκεκριμένου προγράμματος με την αριθ. 865/86920/04.08.2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων"

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

❖ Τμήματα εξοπλισμού

Αυτοί μπορούν να προκύψουν από τις πρώτες και βοηθητικές ύλες κυρίως σε όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας και ο έλεγχος τους συνίσταται κυρίως στην αποτελεσματική καθαριότητα, στην εφαρμογή προγραμμάτων καταπολέμησης τρωκτικών και εντόμων και στην ορθή εφαρμογή υγιεινής και βιομηχανικής πρακτικής.

ΞΕΝΑ ΣΩΜΑΤΑ	ΠΙΘΑΝΗ ΠΗΓΗ	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ
Πέτρες, άλλες ξένες ύλες	Πρώτες ύλες	Επιλογή προμηθευτών, προδιαγραφές που καλύπτουν τα απαιτούμενα πρότυπα και μεταφορά με προσήλωση στις οδηγίες καθαρισμού. Εξακρίβωση Ελεγκτών.
Έντομα	Περιβάλλον	Πρόγραμμα ελέγχου εντόμων. Φυσικά προστατευτικά.
Ανθρώπινες τρίχες / νύχια, κοσμήματα	Χειριστές	Διαδικασίες υγιεινής και εκπαίδευσης, κατάλληλη προστατευτική ένδυση, τακτική ασφαλείας κοσμημάτων για τους χειριστές μηχανημάτων.
Σκόνη	Περιβάλλον	Κλειστές πόρτες και παράθυρα, διατήρηση κτηρίου και πρόγραμμα καθαρισμού.
Ύνες από καθαρισμό ρούχων	Ύλες καθαρισμού	Πλήρως εξειδικευμένες διαδικασίες καθαρισμού και εκπαίδευσης.
Μπουλόνια, παξιμάδια βιδών κλπ από τον γεμιστικό	Γεμιστικός	Σχεδιασμένη συντήρηση εξοπλισμού και πρόγραμμα επιθεώρησης,

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29.12.2021
ΕΓΚΡΙΣΗ:

Σελίδα 47 από 76

"Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. και την Ελλάδα - καν (Ε.Ε.) 611/2014 και (Ε.Ε.) 615/2014 της Επιτροπής - δραστηριότητα . Ειί Σύστημα Πιστοποίησης Ασφάλειας των Τροφίμων κατά ISO 22000:2018 του εγκεκριμένου προγράμματος με την αριθ. 865/86920/04.08.2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων"

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

εξοπλισμό	εξοπλισμός	προστατευτικά στους σωλήνες και μπροστά από τις αντλίες.
-----------	------------	--

7.4.2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ

Σύμφωνα με την NACMCF (National Advisory Committee on Microbiological Criteria for Foods) το 1992, η ανάλυση επικινδυνότητας αποτελεί μια συστηματική αξιολόγηση ενός τροφίμου ή των πρώτων και βοηθητικών υλών ώστε να καθορισθεί η **πιθανότητα** εμφάνισης βιολογικών, χημικών και φυσικών κινδύνων.

Η ανάλυση αυτή χωρίζεται σε δύο στάδια:

- ✓ Το πρώτο κατά το οποίο το τρόφιμο κατατάσσεται σε σχέση με 6 κατηγορίες χαρακτηριστικών κινδύνων (A-F). Στο στάδιο αυτό, το τρόφιμο λαμβάνει + για κάθε ικανοποίηση του κινδύνου ενώ 0 για μη ικανοποίηση.
- ✓ Στο δεύτερο στάδιο που είναι συνέχεια του πρώτου, γίνεται άθροιση των + που έχει λάβει το τρόφιμο σε όλες τις κατηγορίες κινδύνου και ανάλογα με τον αριθμό του αθροίσματος αυτού, το τρόφιμο κατατάσσεται σε μία από τις έξι κατηγορίες επικινδυνότητας.

Με τον τρόπο αυτό προσδιορίζεται η πιθανότητα εμφάνισης ενός συγκεκριμένου κινδύνου στο τρόφιμο, την πρώτη ή τη βοηθητική ύλη ή το συστατικό του τροφίμου.

Για τον προσδιορισμό της σοβαρότητας, δηλαδή της εκτίμησης της επίπτωσης της μόλυνσης από τον συγκεκριμένο κίνδυνο στο προϊόν, αυτή παίρνει τιμές από το 1 έως το 3 ανάλογα αν αυτή είναι υψηλή (3), μέτρια (2) ή χαμηλή (1).

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

7.4.3 ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ

Τα προληπτικά μέτρα ελέγχου επιλέγονται και αξιολογούνται σύμφωνα με τα όσα ειπώθηκαν στην παράγραφο 7.3.6 του παρόντος εγχειριδίου και κατατάσσονται τελικά στον τρόπο ελέγχου ως προαπαιτούμενα, προαπαιτούμενα προγράμματα ή με σχέδιο HACCP. Η επιλογή, αξιολόγηση και κατηγοριοποίηση των προληπτικών μέτρων ελέγχου τεκμηριώνεται στη **ΔΙ-18 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ**

7.5 ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Στην καθιέρωση των προαπαιτούμενων προγραμμάτων περιλαμβάνονται οι πληροφορίες με τα εξής:

- Κίνδυνοι που ελέγχονται με το προαπαιτούμενο πρόγραμμα
- Προληπτικό μέτρο ελέγχου (προαπαιτούμενο πρόγραμμα)
- Διαδικασίες παρακολούθησης του προγράμματος (μέθοδος-συχνότητα)
- Διορθώσεις και διορθωτικές ενέργειες σε περίπτωση απόκλισης ή απώλειας ελέγχου
- Ευθύνες και αρμοδιότητες (ποιοι είναι υπεύθυνοι για την παρακολούθηση)
- Τεκμηρίωση και αρχεία παρακολούθησης

Η καθιέρωση των προαπαιτούμενων προγραμμάτων τεκμηριώνεται στη **ΔΙ-18 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ**

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

7.6 ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ HACCP

7.6.1 ΣΧΕΔΙΟ HACCP

Το σχέδιο HACCP τεκμηριώνεται στον **ΠΙΝΑΚΑΣ HACCP** και περιλαμβάνει στοιχεία για τα ακόλουθα:

- Κίνδυνοι που ελέγχονται στο κρίσιμο σημείο ελέγχου (CCP)
- Προληπτικό μέτρο ελέγχου
- Κρίσιμα όρια
- Διαδικασίες παρακολούθησης
- Διορθώσεις και διορθωτικές ενέργειες σε περιπτώσεις απόκλισης από τα κρίσιμα όρια
- Ευθύνες και αρμοδιότητες
- Αρχεία παρακολούθησης

7.6.2 ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ο καθορισμός των κρίσιμων σημείων ελέγχου τεκμηριώνεται στην **ΔΙ-19 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ HACCP**. Χρησιμοποιείται το δένδρο αποφάσεων το οποίο είναι τέσσερις ερωτήσεις στις οποίες ανάλογα με τις απαντήσεις ΝΑΙ ή ΟΧΙ καθορίζεται τελικό αν ένα στάδιο μιας παραγωγικής διαδικασίας ορίζεται ως κρίσιμο σημείο ελέγχου (CCP) ή όχι.

Οι ερωτήσεις στο δένδρο αποφάσεων είναι οι ακόλουθες:

- **Ερώτηση 1:** Υπάρχουν προληπτικά μέτρα για τον έλεγχο του κινδύνου;

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Σελίδα 50 από 76

ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29.12.2021

ΕΓΚΡΙΣΗ:

"Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. και την Ελλάδα - καν (Ε.Ε.) 611/2014 και (Ε.Ε.) 615/2014 της Επιτροπής - δραστηριότητα . Eii Σύστημα Πιστοποίησης Ασφάλειας των Τροφίμων κατά ISO 22000:2018 του εγκεκριμένου προγράμματος με την αριθ.865/86920/04.08.2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων"

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

- **Ερώτηση 2:** Είναι η φάση ειδικά σχεδιασμένη για να εξαλείψει/μειώσει την πιθανότητα εμφάνισης ενός κινδύνου σε αποδεκτό επίπεδο;
- **Ερώτηση 3:** Είναι δυνατόν η μόλυνση από τον αναγνωρισμένο κίνδυνο να υπερβεί το αποδεκτό όριο ή να αυξηθεί σε μη αποδεκτό επίπεδο;
- **Ερώτηση 4:** Ένα επόμενο στάδιο θα εξαλείψει τον αναγνωρισμένο κίνδυνο ή θα μειώσει σε αποδεκτό επίπεδο την πιθανότητα εμφάνισής του;

Με βάση τις πιθανές απαντήσεις που δίδονται στο δένδρο αποφάσεων, σχηματίζεται ο ακόλουθος πίνακας που δείχνει αν ένα στάδιο διεργασίας χαρακτηρίζεται ως κρίσιμο σημείο ελέγχου (CCP) ή όχι.

Πίνακας 13: Απαντήσεις στο δένδρο αποφάσεων για το χαρακτηρισμό ενός σταδίου ως κρίσιμο σημείο ελέγχου (CCP)

ΕΡΩΤΗΣΗ 1	ΕΡΩΤΗΣΗ 2	ΕΡΩΤΗΣΗ 3	ΕΡΩΤΗΣΗ 4	CCP OXI CCP
ΝΑΙ	ΝΑΙ	-	-	CCP
ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	CCP
ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	-	OXI CCP
ΟΧΙ	-	-	-	OXI CCP

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ CCP
-----	-----	-----	-----	---------

Ο προσδιορισμός των κρίσιμων σημείων ελέγχου (CCP's) με βάση το δενδρόγραμμα αποφάσεων τεκμηριώνεται στην **ΔΙ-19 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΧΕΔΙΟΥ HACCP**

7.6.3 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΟΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΚΡΙΣΙΜΑ ΣΗΜΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ

Με βάση τους κινδύνους τους οποίους ελέγχουν τα προληπτικά μέτρα που ελέγχονται μέσω του σχεδίου HACCP, τα κρίσιμα όρια που τίθενται ανήκουν σε τρεις κατηγορίες:

- Μικροβιολογικά όρια: Τίθενται βάσει νομοθεσίας περί μικροβιολογικών κριτηρίων (π.χ. 1441/2007, 2073/2005, νερό, κτλ)
- Χημικά όρια: Τίθενται βάσει νομοθεσίας (π.χ. ανώτατα όρια υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων 396/2005, 1881/2006 ,κτλ)
- Φυσικά όρια: Η απάντηση συνήθως είναι ποιοτική: ΑΠΟΥΣΙΑ ή ΟΧΙ
- Προδιαγραφές Ελαιολάδου

7.6.4 ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ

Το σύστημα παρακολούθησης των κρίσιμων σημείων ελέγχου τεκμηριώνεται στον **ΠΙΝΑΚΑ HACCP** οποίο αναφέρονται όλες οι προγραμματισμένες μετρήσεις ή παρατηρήσεις σχετικές με τα κρίσιμα όρια.

Το σύστημα παρακολούθησης των κρίσιμων σημείων ελέγχου περιλαμβάνει:

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29.12.2021
ΕΓΚΡΙΣΗ:

Σελίδα 52 από 76

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

- Τη μέτρηση ή την παρατήρηση που παρέχει έγκαιρα αποτελέσματα
- Τις συσκευές παρακολούθησης που χρησιμοποιούνται
- Τις μεθόδους διακρίβωσης των συσκευών μέτρησης
- Τη συχνότητα παρακολούθησης
- Το προσωπικό που ευθύνεται για την παρακολούθηση των μετρήσεων και την αξιολόγηση τους
- Τις μεθόδους καταγραφών και τα αρχεία παρακολούθησης

7.6.5 ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗΣ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΙΣΙΜΑ ΟΡΙΑ

Είναι το σύνολο των διορθώσεων και διορθωτικών ενεργειών που προβλέπονται σε περίπτωση απόκλισης από τα κρίσιμα όρια ώστε να διασφαλισθεί ότι εντοπίζονται οι ενέργειες για την εξάλειψη των μη συμμορφώσεων (διόρθωση) και των αιτιών των μη συμμορφώσεων (διορθωτική ενέργεια) πριν αυτά κριθούν δυνητικώς μη ασφαλή και αξιολογηθούν για την αποδέσμευσή ή μη αυτών.

Η περιγραφή των διορθώσεων και διορθωτικών ενεργειών περιγράφεται στην **ΔΙ-16 ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΕΣ & ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ** και η τεκμηρίωση τους γίνεται στον **ΠΙΝΑΚΑ HACCP**

7.7 ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

Η **ΟΕΦ ΑΣ ΓΡΑΜΒΟΥΣΑΣ** ενημερώνει τα δεδομένα στα οποία βασίστηκε η ανάλυση κινδύνων. Τα δεδομένα αυτά είναι:

- Χαρακτηριστικά προϊόντος

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29.12.2021
ΕΓΚΡΙΣΗ:

Σελίδα 53 από 76

"Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. και την Ελλάδα - καν (Ε.Ε.) 611/2014 και (Ε.Ε.) 615/2014 της Επιτροπής - δραστηριότητα . Εii Σύστημα Πιστοποίησης Ασφάλειας των Τροφίμων κατά ISO 22000:2018 του εγκεκριμένου προγράμματος με την αριθ. 865/86920/04.08.2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων"

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

- Προβλεπόμενη χρήση
- Διαγράμματα ροής
- Στάδια διεργασίας
- Προληπτικά μέτρα ελέγχου (**ΔΙ-18 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ**)

7.8 ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ

Ο σχεδιασμός της επαλήθευσης καθορίζει το σκοπό, τη μέθοδο, τη συχνότητα και τις υπευθυνότητες για τις ενέργειες επαλήθευσης. Η επαλήθευση επιβεβαιώνει ότι:

- Τα προαπαιτούμενα εφαρμόζονται
- Τα δεδομένα για την ανάλυση κινδύνων ενημερώνονται συνεχώς
- Τα λειτουργικά προαπαιτούμενα και τα στοιχεία του σχεδίου HACCP εφαρμόζονται και είναι αποτελεσματικά
- Δεν υπάρχει απόκλιση από τα αποδεκτά επίπεδα κινδύνων στα προϊόντα, και
- Άλλες ενέργειες, που απαιτούνται από τον οργανισμό, εφαρμόζονται και είναι αποτελεσματικές

Η σχεδιασμός της επαλήθευσης περιγράφεται **στην ΔΙ-02: «ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΣΔΑΤ»** ενώ η επαλήθευση των προαπαιτούμενων προγραμμάτων και του σχεδίου HACCP τεκμηριώνεται στον **ΠΙΝΑΚΑ HACCP**.

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

7.9 ΣΥΣΤΗΜΑ ΙΧΝΗΛΑΣΗΜΟΤΗΤΑΣ

Η ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ καθιερώνει και εφαρμόζει ένα σύστημα ιχνηλασιμότητας που επιτρέπει την αναγνώριση των παρτίδων του προϊόντος και τη σχέση τους με τις παρτίδες των πρώτων υλών, τα αρχεία παραγωγής και τα αρχεία παράδοσης.

Το σύστημα ιχνηλασιμότητας επιτρέπει την αναγνώριση των παραλαμβανόμενων υλικών από τον αμέσως προηγούμενο προμηθευτή και των προϊόντων στην αρχική διαδρομή διανομής.

Τα αρχεία ιχνηλασιμότητας διατηρούνται για ορισμένο χρονικό διάστημα που επιτρέπει το χειρισμό των δυνητικώς μη ασφαλών προϊόντων και την ενδεχόμενη απόσυρση. Τα αρχεία είναι σύμφωνα με τις νομικές και κανονιστικές απαιτήσεις και τις απαιτήσεις των πελατών.

Η ιχνηλασιμότητα για τα προϊόντα και τις πρώτες ύλες που προμηθεύεται η ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ περιγράφονται στην ΔΙ-10: «ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ & ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑ»

7.10 ΕΛΕΓΧΟΣ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΩΝ

7.10.1 ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

Η ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ διασφαλίζει ότι όταν παρουσιάζεται απόκλιση από τα κρίσιμα όρια στα κρίσιμα σημεία ελέγχου ή απώλεια ελέγχου στα προαπαιτούμενα προγράμματα, τα προϊόντα που ενδεχομένως έχουν επηρεαστεί αναγνωρίζονται και ελέγχονται ως προς τη χρήση και την αποδέσμευσή τους. Για το λόγο αυτό, η ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ έχει καθιερώσει μια τεκμηριωμένη διαδικασία στην οποία περιγράφει τον έλεγχο των μη συμμορφούμενων προϊόντων (ΔΙ-03: «ΕΛΕΓΧΟΣ-ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΟΥΜΕΝΟΥ ΠΡΟΙΟΝΤΟΣ»)

Με τον τρόπο αυτό η διαδικασία καθορίζει:

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29.12.2021
ΕΓΚΡΙΣΗ:

Σελίδα 55 από 76

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

- Την αναγνώριση και την αξιολόγηση των τελικών προϊόντων που ενδεχομένως έχουν επηρεαστεί ώστε να αποφασίζεται ο τελικός χειρισμός τους (**E-04-01:ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΠΡΟΙΟΝΤΟΣ**)
- Την ανασκόπηση των υλοποιούμενων διορθώσεων

7.10.2 ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

Τα αποτελέσματα της παρακολούθησης των προαπαιτούμενων προγραμμάτων και των CCP's αξιολογούνται από εξουσιοδοτημένο προσωπικό που διαθέτει την κατάλληλη γνώση και αρμοδιότητα για την ανάληψη διορθωτικών ενεργειών (Ομάδα Ασφάλειας Τροφίμων)

Οι διορθωτικές ενέργειες αναλαμβάνονται όταν υπάρχει απόκλιση από τα κρίσιμα όρια (**ΠΙΝΑΚΑΣ HACCP**) ή όταν υπάρχει μη συμμόρφωση στην εφαρμογή των προαπαιτούμενων προγραμμάτων

Η **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ** καθιερώνει και διατηρεί τεκμηριωμένες διαδικασίες που περιγράφουν τις κατάλληλες ενέργειες για τον εντοπισμό και την εξάλειψη της αιτίας της μη συμμόρφωσης, την πρόληψη της επανεμφάνισής τους και τις επαναφορές της διεργασίας ή του συστήματος υπό έλεγχο. Αυτές οι ενέργειες περιλαμβάνουν:

- Την ανασκόπηση των μη συμμορφώσεων (συμπεριλαμβανομένων των παραπόνων των πελατών) (**E-01-01:ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ**)
- Την ανασκόπηση των τάσεων στα αποτελέσματα παρακολούθησης που μπορεί να δεικνύουν την μετατόπιση προς απώλεια ελέγχου (Αρχεία ελέγχου παρακολούθησης των OPRP's και CCP's)

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

- Τον προσδιορισμό των αιτιών τη μη συμμόρφωσης (**Ε-03-01: ΑΝΑΦΟΡΑ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ**)
- Την αξιολόγηση της ανάγκης λήψης μέτρων για να διασφαλίζεται η μη επανεμφάνιση της μη συμμόρφωσης (**ΔΙ-16: «ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ-ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ»**)
- Την επιλογή και εφαρμογή των αναγκαίων μέτρων (**ΠΙΝΑΚΑΣ HACCP**)
- Την ανασκόπηση των λαμβανόμενων διορθωτικών μέτρων για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητάς τους (**Ε-03-01: ΑΝΑΦΟΡΑ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ**)

7.10.3 ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΥΝΗΤΙΚΩΝ ΜΗ ΑΣΦΑΛΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΓΕΝΙΚΑ

Η **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ** χειρίζεται κατάλληλα τα μη συμμορφούμενα προϊόντα και λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα ώστε να προλαμβάνεται η εισαγωγή τους στην αλυσίδα τροφίμων, εκτός αν διασφαλισθεί ότι:

- Οι σχετικοί κίνδυνοι για την ασφάλεια τροφίμων έχουν μειωθεί στα καθορισμένα αποδεκτά επίπεδα
- Οι σχετικοί κίνδυνοι για την ασφάλεια τροφίμων μειώνονται στα καθορισμένα αποδεκτά επίπεδα πριν την εισαγωγή των προϊόντων στην αλυσίδα τροφίμων

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

- Το προϊόν εξακολουθεί να ικανοποιεί τα καθορισμένα αποδεκτά επίπεδα του σχετικού κινδύνου παρά τη μη συμμόρφωση

Όλες οι παρτίδες που ενδεχομένως έχουν επηρεασθεί από τη μη συμμόρφωση δεσμεύονται και επισημαίνονται κατάλληλα (σήμανση, κόκκινη κορδέλα περιμετρικά των παλετών) μέχρι την αξιολόγησή τους.

Η διαδικασία που περιγράφει το χειρισμό των μη συμμορφούμενων προϊόντων είναι η **ΔΙ-03: «ΕΛΕΓΧΟΣ-ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΟΥΜΕΝΟΥ ΠΡΟΙΟΝΤΟΣ»**

Σε περίπτωση που τα προϊόντα μετά την αξιολόγηση για την αποδέσμευση βρεθούν ως μη συμμορφούμενα, η **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ** κάνει κοινοποίηση προς όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη (πελάτες, καταναλωτές, ΕΦΕΤ) και προχωρά σε απόσυρση

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΔΕΣΜΕΥΣΗ

Κάθε παρτίδα που ενδεχομένως έχει επηρεαστεί από τη μη συμμόρφωση αποδεσμεύεται ως ασφαλής μόνο όταν ικανοποιείται ένα από τα ακόλουθα κριτήρια:

- Υπάρχουν άλλα στοιχεία εκτός του προγράμματος παρακολούθησης που υποδηλώνουν ότι τα προληπτικά μέτρα ελέγχου υπήρξαν αποτελεσματικά
- Υπάρχουν αντικειμενικές αποδείξεις που δείχνουν ότι το συνδυαστικό αποτέλεσμα των προληπτικών μέτρων ελέγχου επιτυγχάνει στο συγκεκριμένο προϊόν τη μείωση του κινδύνου στα καθορισμένα αποδεκτά επίπεδα.

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

- Τα αποτελέσματα της δειγματοληψίας, αναλύσεων και άλλων ενεργειών επαλήθευσης αποδεικνύουν ότι η παρτίδα που ενδεχομένως έχει επηρεαστεί ικανοποιεί τα καθορισμένα αποδεκτά επίπεδα των σχετικών κινδύνων

ΔΙΑΘΕΣΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ

Η **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ** χειρίζεται τις παρτίδες οι οποίες δεν αποδεσμεύονται ως ασφαλείς με έναν από τους παρακάτω τρόπους:

- Επανεκατεργασία ή περαιτέρω κατεργασία εντός ή εκτός της **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ** ώστε να διασφαλισθεί η εξάλειψη του κινδύνου ή η μείωσή του σε αποδεκτά επίπεδα
- Καταστροφή και/ή διάθεση στα απόβλητα

ΑΠΟΣΥΡΣΗ

Για την διευκόλυνση της πλήρους και έγκαιρης απόσυρσης των παρτίδων τελικών προϊόντων που μετά την αποδέσμευσή τους αναγνωρίστηκαν ως μη ασφαλείς, η ανώτατη διοίκηση ορίζει τον ΣΟΑΤ υπεύθυνο για την υλοποίησή της και καθιερώνει και διατηρεί την **ΔΙ-04: «ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΚΛΗΣΗΣ»** για:

- Την κοινοποίηση στα ενδιαφερόμενα μέρη (π.χ. αρμόδιες αρχές, πελάτες και/ή καταναλωτές) (**Ε-04-01: ΕΝΤΥΠΟ ΑΝΑΚΛΗΣΗΣ ΠΡΟΙΟΝΤΟΣ**)
- Το χειρισμό των αποσυρόμενων προϊόντων καθώς και των σχετικών μη αποδεσμευμένων παρτίδων προϊόντος και
- Την ακολουθία των ενεργειών που πρέπει να ληφθούν

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

Τα προϊόντα που αποσύρονται δεσμεύονται μέχρι να καταστραφούν ή να χρησιμοποιηθούν διαφορετικά από την αρχικώς προβλεπόμενη χρήση ή να αξιολογηθούν ως ασφαλή για την προβλεπόμενη (ή άλλη) χρήση ή να υποβληθούν σε επανεκατεργασία ώστε να διασφαλίζεται είναι πλέον ασφαλή.

Η πληροφόρηση σχετικά με τα αίτια, την έκταση και τα αποτελέσματα της απόσυρσης καταγράφεται και περιλαμβάνεται στα εισερχόμενα της ανασκόπησης από τη διοίκηση (**E-01-01: ΑΝΑΦΟΡΑ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ**)

Η **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ** επικυρώνει την αποτελεσματικότητα του προγράμματος απόσυρσης με τη χρήση κατάλληλων τεχνικών (π.χ. εικονική απόσυρση ή άσκηση απόσυρσης) και οι σχετικές ενέργειες καταγράφονται (**E-04-01: ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΠΡΟΙΟΝΤΟΣ**)

8. ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ-ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΣΔΑΤ

8.1 ΓΕΝΙΚΑ

Η ομάδα ασφάλειας τροφίμων σχεδιάζει και υλοποιεί τις απαραίτητες διεργασίες για την επικύρωση των προληπτικών μέτρων και/ή του συνδυασμού προληπτικών μέτρων και την επαλήθευση και βελτίωση του ΣΔΑΤ.

8.2 ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΥ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ

Πριν την εφαρμογή των προληπτικών μέτρων ελέγχου, που περιλαμβάνονται στα προαπαιτούμενα προγράμματα και στο σχέδιο HACCP και μετά από κάθε αλλαγή σε αυτά, η **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ** επικυρώνει ότι:

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

- Τα επιλεγμένα προληπτικά μέτρα ελέγχου επιτρέπουν την επίτευξη του προβλεπόμενου ελέγχου του κινδύνου και
- Τα προληπτικά μέτρα ελέγχου είναι αποτελεσματικά και διασφαλίζεται ως συνδυαστικό αποτέλεσμα ικανοποιητικός έλεγχος των αναγνωρισμένων κινδύνων ώστε να λαμβάνονται τελικά προϊόντα με τα καθορισμένα αποδεκτά επίπεδα κινδύνων

Η επικύρωση γίνεται μέσα από τις συναντήσεις της ΟΑΤ (**ΑΡΧΕΙΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**), της διεξαγωγή εσωτερικών επιθεωρήσεων (**E-13-01: ΕΚΘΕΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ISO 22000**), την ετήσια ανασκόπηση της διοίκησης (**E-01-01: ΑΝΑΦΟΡΑ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ**), την επαλήθευση όλου του ΣΔΑΤ την επαλήθευση των προαπαιτούμενων προγραμμάτων και του σχεδίου HACCP (**ΠΙΝΑΚΑΣ HACCP**) και του πλάνου εργαστηριακών εξετάσεων για τα τελικά προϊόντα και το νερό της ΟΕΦ ΑΣ ΓΡΑΜΒΟΥΣΑΣ (**E-02-01: ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ**).

Σε περίπτωση που τα αποτελέσματα της επικύρωσης δείχνουν ότι οι προϋποθέσεις για τα προληπτικά μέτρα ελέγχου δεν επιβεβαιώνονται, τότε αυτά τροποποιούνται και επαναξιολογούνται

Οι τροποποιήσεις μπορεί να περιλαμβάνουν αλλαγές στα προληπτικά μέτρα ελέγχου (π.χ. παραμέτρους διεργασιών, ένταση εφαρμογής και/ή συνδυασμός τους) και/ή αλλαγές στις πρώτες ύλες, στις τεχνολογίες παραγωγής, στα χαρακτηριστικά του τελικού προϊόντος, στις μεθόδους διανομής και/ή στην προβλεπόμενη χρήση του τελικού προϊόντος.

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

8.3 ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΗΣΗΣ

Ο οργανισμός αποδεικνύει ότι οι μέθοδοι παρακολούθησης και μέτρησης και οι χρησιμοποιούμενοι εξοπλισμοί είναι κατάλληλοι για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας της παρακολούθησης και μέτρησης (**ΔΙ-09: «ΔΙΑΚΡΙΒΩΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΜΕΤΡΗΣΕΩΝ»**). Όπου είναι απαραίτητη η διασφάλιση έγκυρων αποτελεσμάτων, ο εξοπλισμός μετρήσεων και οι μέθοδοι παρακολούθησης:

- διακριβώνονται ή επαληθεύονται σε συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα ή, πριν τη χρήση, έναντι προτύπων μέτρησης με ιχνηλασιμότητα σε διεθνή ή εθνικά πρότυπα μετρήσεων. Στις περιπτώσεις όπου δεν υπάρχουν τέτοια πρότυπα, η βάση που χρησιμοποιείται για τη διακρίβωση ή την επαλήθευση καταγράφεται (**E-09-02: ΑΡΧΕΙΟ ΔΙΑΚΡΙΒΩΣΗΣ**)
- ρυθμίζονται ή επαναρυθμίζονται, όταν απαιτείται (**E-09-02: ΑΡΧΕΙΟ ΔΙΑΚΡΙΒΩΣΗΣ**)
- αναγνωρίζεται η κατάσταση διακρίβωσής τους (**E-09-02: ΑΡΧΕΙΟ ΔΙΑΚΡΙΒΩΣΗΣ**)
- προστατεύονται από ρυθμίσεις που θα μπορούσαν να ακυρώσουν τα αποτελέσματα της μέτρησης
- προστατεύονται από φθορές και υποβάθμιση (**E-09-01 ΑΡΧΕΙΟ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ**)

Επιπλέον, όταν διαπιστώνεται ότι ο εξοπλισμός ή οι διεργασίες δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις, η **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ** αξιολογεί την εγκυρότητα των αποτελεσμάτων των μετρήσεων που έχουν διενεργηθεί. Η **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ** προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες τόσο για τον μη συμμορφούμενο εξοπλισμό όσο και για τα σχετικά προϊόντα.

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29.12.2021
ΕΓΚΡΙΣΗ:

Σελίδα 62 από 76

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

Όταν για την παρακολούθηση και μέτρηση καθορισμένων απαιτήσεων χρησιμοποιείται λογισμικό τότε επιβεβαιώνεται η ικανότητα του λογισμικού για την προβλεπόμενη εφαρμογή. Η επιβεβαίωση γίνεται πριν την αρχική χρήση και επιβεβαιώνεται όταν απαιτείται.

8.4 ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΔΑΤ

8.4.1 ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ

Η ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ διεξάγει εσωτερικές επιθεωρήσεις σε προγραμματισμένα τακτά διαστήματα(Ε-13-02:ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ)προκειμένου να επιβεβαιώνει ότι το ΣΔΑΤ:

- Βρίσκεται σε συμμόρφωση με τα προβλεπόμενα, με τις απαιτήσεις του ΣΔΑΤ που έχουν καθιερωθεί από την ΟΕΦ ΑΣ ΓΡΑΜΒΟΥΣΑΣ και με τις απαιτήσεις του ISO 22000:2005, και
- εφαρμόζεται αποτελεσματικά και ενημερώνεται.

Το πρόγραμμα επιθεωρήσεων σχεδιάζεται λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση και τη σπουδαιότητα των διεργασιών και των τομέων που πρόκειται να επιθεωρηθούν, καθώς και τα αποτελέσματα προηγούμενων επιθεωρήσεων. Τα κριτήρια, το πεδίο εφαρμογής, η συχνότητα και οι μέθοδοι των επιθεωρήσεων είναι καθορισμένα, σύμφωνα με τη **ΔΙ-13:«ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ»** . Η επιλογή των επιθεωρητών και η διεξαγωγή των επιθεωρήσεων εξασφαλίζουν την αντικειμενικότητα και αμεροληψία της επιθεώρησης. Οι επιθεωρητές δεν επιθεωρούν το δικό τους έργο.

Οι υπευθυνότητες και οι απαιτήσεις για το σχεδιασμό και τη διεξαγωγή των επιθεωρήσεων καθώς και για την έκθεση των αποτελεσμάτων και την τήρηση των αρχείων, καθορίζονται με τη **ΔΙ-13:«ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ»**

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:29.12.2021
ΕΓΚΡΙΣΗ:

Σελίδα 63 από 76

"Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. και την Ελλάδα - καν (Ε.Ε.) 611/2014 και (Ε.Ε.) 615/2014 της Επιτροπής - δραστηριότητα . Eii Σύστημα Πιστοποίησης Ασφάλειας των Τροφίμων κατά ISO 22000:2018 του εγκεκριμένου προγράμματος με την αριθ.865/86920/04.08.2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων"

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

Ο υπεύθυνος του υπό επιθεώρηση τομέα πρέπει να εξασφαλίζει ότι λαμβάνονται χωρίς καθυστέρηση τα αναγκαία μέτρα για την άρση των μη συμμορφώσεων και των αιτιών τους. Λαμβάνονται ενέργειες παρακολούθησης της υλοποίησης των ενεργειών που αποφασίστηκαν και να αναφέρονται τα αποτελέσματα επαλήθευσης.

Η τεκμηρίωση και η τήρηση των αρχείων εσωτερικής επιθεώρησης γίνεται στο **E-13-01: ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΣΔΑΤ** όπου καταγράφονται όλα τα ευρήματα της επιθεώρησης του ΣΔΑΤ, οι πιθανές μη συμμορφώσεις και παρατηρήσεις και αποφασίζονται οι ενέργειες που πρέπει να εφαρμοσθούν.

8.4.2 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ

Η ΟΑΤ αξιολογεί με συστηματικό τρόπο τα αποτελέσματα της επαλήθευσης του ΣΔΑΤ

Εάν η επαλήθευση δεν καταδεικνύει συμμόρφωση με τα προβλεπόμενα, η **ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΙΟΥ** λαμβάνει μέτρα για την επίτευξη της απαιτούμενης συμμόρφωσης. Τα μέτρα περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων την ανασκόπηση των παρακάτω στοιχείων:

- Υφιστάμενες διαδικασίες και δίαυλοι επικοινωνίας (**ΔΙ-23: «ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ»**)
- Αποτελέσματα ανάλυσης κινδύνων (**ΔΙ-18 ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ**), προαπαιτούμενα προγράμματα και σχέδιο HACCP (**ΠΙΝΑΚΑΣ HACCP**)
- Προαπαιτούμενα (**ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΚΟΥΠ**) και
- Αποτελεσματικότητα της διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού και των δραστηριοτήτων κατάρτισης (**ΔΙ-12: «ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ»**)

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

8.4.3 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΔΑΤ

Η ομάδα ασφάλειας τροφίμων αναλύει τα αποτελέσματα της επαλήθευσης, συμπεριλαμβανομένων των αποτελεσμάτων των εσωτερικών επιθεωρήσεων και των εξωτερικών επιθεωρήσεων. Η ανάλυση αυτή γίνεται ώστε:

- Να επιβεβαιώνεται ότι η συνολική επίδοση του συστήματος ικανοποιεί τα προβλεπόμενα και τις καθορισμένες απαιτήσεις του ΣΔΑΤ
- Να εντοπίζει τις ανάγκες για ενημέρωση ή βελτίωση του ΣΔΑΤ
- Να εντοπίζει τις ενδείξεις για αύξηση του ποσοστού των δυνητικά μη συμμορφούμενων προϊόντων
- Να συλλέγει πληροφόρηση αναφορικά με την υφιστάμενη κατάσταση και τη σπουδαιότητα των τομέων για επιθεώρηση, για το σχεδιασμό του προγράμματος εσωτερικών επιθεωρήσεων
- Να τεκμηριώνει την αποτελεσματικότητα των λαμβανομένων διορθώσεων και διορθωτικών ενεργειών.

Τα αποτελέσματα της ανάλυσης και οι επακόλουθες ενέργειες καταγράφονται και παρουσιάζονται, με την κατάλληλη μορφή, στην ανασκόπηση από τη διοίκηση (**Ε-01-01: ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ**).

Τα αποτελέσματα της ανάλυσης αποτελούν εισερχόμενα δεδομένα στην επικαιροποίηση του ΣΔΑΤ (**ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΣΔΑΤ**)

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

8.5 ΒΕΛΤΙΩΣΗ (§10-ISO 22000:2018)

8.5.1 ΣΥΝΕΧΗΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗ (§10-ISO 22000:2018)

Η ανώτατη διοίκηση διασφαλίζει ότι η επιχείρηση βελτιώνει συνεχώς την αποτελεσματικότητα του ΣΔΑΤ μέσω της χρήσης της επικοινωνίας(ΔΙ-23:«ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ»), της ανασκόπησης από τη διοίκηση(ΔΙ-01:ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ), των εσωτερικών επιθεωρήσεων(ΔΙ-13:«ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ»), της αξιολόγησης των αποτελεσμάτων της επαλήθευσης, της ανάλυσης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης του ΣΔΑΤ (Ε-01-01: ΕΚΘΕΣΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ), της επικύρωσης του συνδυασμού προληπτικών μέτρων (ΔΙ-15 ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ), των διορθωτικών ενεργειών(ΔΙ-16:« ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ-ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ») και της ενημέρωσης του ΣΔΑΤ. Η διαδικασία αυτή περιγράφεται στην ΔΙ-14:«ΒΕΛΤΙΩΣΗ- ΣΔΑΤ»

8.5.2 ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΣΔΑΤ (§10.3-ISO 22000:2018)

Η ανώτατη διοίκηση διασφαλίζει ότι το ΣΔΑΤ επικαιροποιείται συνεχώς. Για την επίτευξη της ενημέρωσης αυτής, η ομάδα ασφάλειας τροφίμων περιοδικά αξιολογεί το ΣΔΑΤ. Στη συνέχεια, η ομάδα εξετάζει την αναγκαιότητα αναθεώρησης της ανάλυσης κινδύνων

Η αξιολόγηση και η ενημέρωση βασίζεται:

- στα δεδομένα από την εξωτερική και εσωτερική επικοινωνία του οργανισμού
- στις άλλες πληροφορίες αναφορικά με την καταλληλότητα, την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα του ΣΔΑΤ
- στα αποτελέσματα των αποτελεσμάτων της επαλήθευσης και
- στα αποτελέσματα της ανασκόπησης από τη διοίκηση

Οι δραστηριότητες ενημέρωσης καταγράφονται και παρουσιάζονται, με κατάλληλη μορφή, στην ανασκόπηση από τη διοίκηση.

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:29.12.2021
ΕΓΚΡΙΣΗ:

Σελίδα 66 από 76

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Σελίδα 67 από 76

ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29.12.2021

ΕΓΚΡΙΣΗ:

"Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. και την Ελλάδα - καν (Ε.Ε.) 611/2014 και (Ε.Ε.) 615/2014 της Επιτροπής - δραστηριότητα . Eii Σύστημα Πιστοποίησης Ασφάλειας των Τροφίμων κατά ISO 22000:2018 του εγκεκριμένου προγράμματος με την αριθ.865/86920/04.08.2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων"

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι:ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΣΔΑΤ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	
ΔΙ-01.	Ανασκόπηση από τη Διοίκηση
ΔΙ-02.	Επαλήθευση ΣΔΑΤ
ΔΙ-03.	Έλεγχος μη συμμορφώσεων
ΔΙ-04.	Διαδικασία ανάκλησης
ΔΙ-05.	Διαδικασία νομικών απαιτήσεων
ΔΙ-06.	Έλεγχος εγγράφων και αρχείων
ΔΙ-07.	Χειρισμός παραπόνων
ΔΙ-08.	Οργάνωση – Διοίκηση – Αρμοδιότητες
ΔΙ-09.	Συντήρηση και διακρίβωση
ΔΙ-10.	Παραγωγική διαδικασία & ιχνηλασιμότητα
ΔΙ-11.	Προαπαιτούμενα
ΔΙ-12.	Ανθρώπινοι πόροι – Ανθρώπινο δυναμικό
ΔΙ-13.	Εσωτερικές επιθεωρήσεις
ΔΙ-14.	Βελτίωση ΣΔΑΤ
ΔΙ-15.	Επικύρωση σχεδιασμού προληπτικών μέτρων ελέγχου
ΔΙ-16.	Διορθώσεις και προληπτικές/διορθωτικές ενέργειες
ΔΙ-17.	Προκαταρκτικά βήματα
ΔΙ-18.	Ανάλυση Κινδύνων
ΔΙ-19.	Διαχείριση Σχεδίου HACCP
ΔΙ-20.	Αξιολόγηση προμηθευτών
ΔΙ-21.	Ετοιμότητα σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης
ΔΙ-22.	Ικανοποίηση πελατών

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:29.12.2021
ΕΓΚΡΙΣΗ:

Σελίδα 68 από 76

"Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. και την Ελλάδα - καν (Ε.Ε.) 611/2014 και (Ε.Ε.) 615/2014 της Επιτροπής - δραστηριότητα . Ειί Σύστημα Πιστοποίησης Ασφάλειας των Τροφίμων κατά ISO 22000:2018 του εγκεκριμένου προγράμματος με την αριθ.865/86920/04.08.2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων"

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

ΔΙ-23.	Επικοινωνία
ΔΙ-24.	Αντιμετώπιση απειλών & ευκαιριών
ΔΙ-25.	Προγραμματισμός αλλαγών
ΔΙ-26.	Πλαίσιο Λειτουργίας

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ
ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΜΕ ΤΟ
ΠΡΟΤΥΠΟ ISO 22000:2018**

ΕΔΑΤ	ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ΕΔΑΤ	ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ ISO 22000:2005	ISO 22000:2005
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	1		ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1.1	1	
ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΣΔΑΤ	1.2		
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	2		ΤΥΠΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	2.1		
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	2.2		
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ	2.3	2	
ΠΡΟΙΟΝΤΑ	2.4		
ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	2.5		
ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ	3	3	ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ
ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	4	4	ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	4.1	4.1	ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Σελίδα 69 από 76

ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29.12.2021

ΕΓΚΡΙΣΗ:

"Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. και την Ελλάδα - καν (Ε.Ε.) 611/2014 και (Ε.Ε.) 615/2014 της Επιτροπής - δραστηριότητα . Ειί Σύστημα Πιστοποίησης Ασφάλειας των Τροφίμων κατά ISO 22000:2018 του εγκεκριμένου προγράμματος με την αριθ. 865/86920/04.08.2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων"

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΣΔΑΤ	4.2	4.2	ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ
		4.2.1	ΓΕΝΙΚΑ
		4.2.2	ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ
		4.2.3	ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΡΧΕΙΩΝ
ΕΥΘΥΝΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	5	5	ΕΥΘΥΝΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	5.1	5.1	ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	5.2	5.2	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΔΑΤ	5.3	5.3	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΣΔΑΤ
ΕΥΘΥΝΕΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ	5.4	5.4	ΕΥΘΥΝΕΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ
ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	5.5	5.5	ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	5.6	5.6	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	5.6.1	5.6.1	ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	5.6.2	5.6.2	ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ
ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ	5.7	5.7	ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΣΕ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ
ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	5.8	5.8.1	ΓΕΝΙΚΑ
		5.8.2	ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΑ ΣΤΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ
		5.8.3	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΟΡΩΝ	6	6	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΟΡΩΝ
ΔΙΑΘΕΣΗ ΠΟΡΩΝ	6.1	6.1	ΔΙΑΘΕΣΗ ΠΟΡΩΝ

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29.12.2021
ΕΓΚΡΙΣΗ:

Σελίδα 70 από 76

"Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. και την Ελλάδα - καν (Ε.Ε.) 611/2014 και (Ε.Ε.) 615/2014 της Επιτροπής - δραστηριότητα - Ειι Σύστημα Πιστοποίησης Ασφάλειας των Τροφίμων κατά ISO 22000:2018 του εγκεκριμένου προγράμματος με την αριθ. 865/86920/04.08.2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων"

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	6.2	6.2	ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ
ΥΠΟΔΟΜΗ	6.3	6.3	ΥΠΟΔΟΜΗ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	6.4	6.4	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΑΣΦΑΛΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	7	7	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΑΣΦΑΛΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΑ	7.1	7.1	ΓΕΝΙΚΑ
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ	7.2	7.2	ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ
		7.2.1	
		7.2.2	
		7.2.3	
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΑ ΒΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	7.3	7.3	ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΑ ΒΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
		7.3.1	ΓΕΝΙΚΑ
ΟΜΑΔΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	7.3.1	7.3.2	ΟΜΑΔΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΡΩΤΩΝ ΚΑΙ ΒΟΗΘΗΤΙΚΩΝ ΥΛΩΝ ΚΑΙ ΥΛΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ	7.3.2	7.3.3.1	ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ, ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΥΛΙΚΑ ΣΕ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΙΟΝ
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΕΛΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ	7.3.3	7.3.3.2	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΕΛΙΚΟΥ ΠΡΟΙΟΝΤΟΣ
ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΧΡΗΣΗ	7.3.4	7.3.4	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΧΡΗΣΗ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΡΟΗΣ	7.3.5	7.3.5.1	ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΡΟΗΣ
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ	7.3.6	7.3.5.2	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΣΤΑΔΙΩΝ ΔΙΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29.12.2021
ΕΓΚΡΙΣΗ:

Σελίδα 71 από 76

"Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. και την Ελλάδα - καν (Ε.Ε.) 611/2014 και (Ε.Ε.) 615/2014 της Επιτροπής - δραστηριότητα . Ειι Σύστημα Πιστοποίησης Ασφάλειας των Τροφίμων κατά ISO 22000:2018 του εγκεκριμένου προγράμματος με την αριθ. 865/86920/04.08.2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων"

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	7.4	7.4	ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ
		7.4.1	ΓΕΝΙΚΑ
ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΠΙΘΑΝΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	7.4.1	7.4.2	ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ ΕΠΙΠΕΔΩΝ ΚΙΝΔΥΝΟΥ
ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ	7.4.1.1	7.4.2.1	
ΧΗΜΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ	7.4.1.2	7.4.2.2	
ΦΥΣΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ	7.4.1.3	7.4.2.3	
ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ	7.4.2	7.4.3	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ
ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ	7.4.3	7.4.4	ΕΠΙΛΟΓΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	7.5	7.5	ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ HACCP	7.6	7.6	ΚΑΘΙΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ HACCP
ΣΧΕΔΙΟ HACCP	7.6.1	7.6.1	ΣΧΕΔΙΟ HACCP
ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ (CCP's)	7.6.2	7.6.2	ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ (CCP's)
ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΟΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΚΡΙΣΙΜΑ ΣΗΜΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ	7.6.3	7.6.3	ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΟΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΚΡΙΣΙΜΑ ΣΗΜΕΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ	7.6.4	7.6.4	ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗΣ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΙΣΙΜΑ ΟΡΙΑ	7.6.5	7.6.5	ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗΣ ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΙΣΙΜΑ ΟΡΙΑ

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Σελίδα 72 από 76

ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29.12.2021

ΕΓΚΡΙΣΗ:

"Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. και την Ελλάδα - καν (Ε.Ε.) 611/2014 και (Ε.Ε.) 615/2014 της Επιτροπής - δραστηριότητα . Ειί Σύστημα Πιστοποίησης Ασφάλειας των Τροφίμων κατά ISO 22000:2018 του εγκεκριμένου προγράμματος με την αριθ. 865/86920/04.08.2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων"

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ	7.7	7.7	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΠΑΛΛΗΘΕΥΣΗΣ	7.8	7.8	ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΠΑΛΛΗΘΕΥΣΗΣ
ΣΥΣΤΗΜΑ ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ	7.9	7.9	ΣΥΣΤΗΜΑ ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ
ΕΛΕΓΧΟΣ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΩΝ	7.10	7.10	ΕΛΕΓΧΟΣ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΩΝ
ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ	7.10.1	7.10.1	ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ
ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	7.10.2	7.10.2	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ
ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΥΝΗΤΙΚΩΣ ΜΗ ΑΣΦΑΛΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	7.10.3	7.10.3	ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΔΥΝΗΤΙΚΩΣ ΜΗ ΑΣΦΑΛΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
		7.10.3.1	ΓΕΝΙΚΑ
		7.10.3.2	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΔΕΣΜΕΥΣΗ
		7.10.3.3	ΔΙΑΘΕΣΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ
	7.10.4	ΑΠΟΣΥΡΣΗ	
ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ-ΕΠΑΛΛΗΘΕΥΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΣΔΑΤ	8	8	ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ-ΕΠΑΛΛΗΘΕΥΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΣΔΑΤ
ΓΕΝΙΚΑ	8.1	8.1	ΓΕΝΙΚΑ
ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΥ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ	8.2	8.2	ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΥ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	8.3	8.3	ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΗΣΗΣ
ΕΠΑΛΛΗΘΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΔΑΤ	8.4	8.4	ΕΠΑΛΛΗΘΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΔΑΤ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ	8.4.1	8.4.1	ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29.12.2021
ΕΓΚΡΙΣΗ:

Σελίδα 73 από 76

"Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. και την Ελλάδα - καν (Ε.Ε.) 611/2014 και (Ε.Ε.) 615/2014 της Επιτροπής - δραστηριότητα . Ειι Σύστημα Πιστοποίησης Ασφάλειας των Τροφίμων κατά ISO 22000:2018 του εγκεκριμένου προγράμματος με την αριθ. 865/86920/04.08.2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων"

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ	8.4.2	8.4.2	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ
ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΔΑΤ	8.4.3	8.4.3	ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΔΑΤ
ΒΕΛΤΙΩΣΗ	8.5	8.5	ΒΕΛΤΙΩΣΗ
ΣΥΝΕΧΗΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗ	8.5.1	8.5.1	ΣΥΝΕΧΗΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗ
ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΣΔΑΤ	8.5.2	8.5.2	ΕΠΙΚΑΙΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΣΔΑΤ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αρβανιτογιάννης Ι, Κούρτης Λ, Σάνδρου Δ, 2001, Ασφάλεια τροφίμων, Εφαρμογή της ανάλυσης επικινδυνότητας και κρίσιμων σημείων ελέγχου (HACCP) στις βιομηχανίες τροφίμων και ποτών, University Studio Press, Θεσσαλονίκη

Αρβανιτογιάννης Ι, Τζούρος Ν, 2006, Το νέο πρότυπο ποιότητας και ασφάλειας τροφίμων ISO 22000 Παρουσίαση και ερμηνεία, εκδόσεις Σταμούλης Αθ, Αθήνα

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29.12.2021
ΕΓΚΡΙΣΗ:

Σελίδα 74 από 76

"Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. και την Ελλάδα - καν (Ε.Ε.) 611/2014 και (Ε.Ε.) 615/2014 της Επιτροπής - δραστηριότητα . Eii Σύστημα Πιστοποίησης Ασφάλειας των Τροφίμων κατά ISO 22000:2018 του εγκεκριμένου προγράμματος με την αριθ. 865/86920/04.08.2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων"

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

ΕΛΟΤ EN ISO 22000, Σύστημα Διαχείρισης της Ασφάλειας Τροφίμων, 2005, Ελληνική Έκδοση

Καλογρίδου Δ-Βασιλειάδου, 1999, Κανόνες Ορθής Υγιεινής Πρακτικής για τις Επιχειρήσεις Τροφίμων, University Studio Press, Θεσσαλονίκη

Καλογρίδου Δ-Βασιλειάδου, 2004, Εισαγωγή στοπ σύστημα HACCP. Πανεπιστημιακές σημειώσεις. Τομέας Επιστήμης & Τεχνολογίας Τροφίμων. Γεωπονική Σχολή. Α.Π.Θ.

Κανονισμός (ΕΚ) 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28^{ης} Ιανουαρίου 2002 για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια Τροφίμων και των καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφάλειας των τροφίμων

Κανονισμός (ΕΚ) 852/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29^{ης} Απριλίου 2004 για την υγιεινή των τροφίμων

Κοτζεκίδου Π-Ρουκά, 2000, Μικροβιολογία τροφίμων, Εκδόσεις Γιαχούδη-Γιαπούλη, Θεσσαλονίκη

Τζιά Κωνσταντίνα, Τσιαπούρης Αλέξανδρος, 1996, Ανάλυση επικινδυνότητας στα κρίσιμα σημεία ελέγχου (HACCP) στη βιομηχανία τροφίμων, Εκδόσεις Παπασωτηρίου, Αθήνα

Υπουργική Απόφαση 487/2000: Υγιεινή των τροφίμων σε συμμόρφωση με την προς την οδηγία 93/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου

Arvanitogiannis I, 2009, HACCP and ISO 22000 Application to foods of animal origin, Wiley-Blackwell

Lawley R, Curtis L and Davis J, 2008, The food safety hazard handbook, RSC publishing

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29.12.2021
ΕΓΚΡΙΣΗ:

Σελίδα 75 από 76

"Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. και την Ελλάδα - καν (Ε.Ε.) 611/2014 και (Ε.Ε.) 615/2014 της Επιτροπής - δραστηριότητα . Eii Σύστημα Πιστοποίησης Ασφάλειας των Τροφίμων κατά ISO 22000:2018 του εγκεκριμένου προγράμματος με την αριθ. 865/86920/04.08.2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων"

ΟΕΦ ΑΣ ΚΑΚΟΔΙΚΟΥ	«ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ»	«ISO 22000:2018»
	Ε.Δ.Α.Τ.: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	

CAC/RCP 1-1969, Rev 4-2003, Recommended International Code of Practice General Principles of Food Hygiene, Codex Alimentarius

ICMSF (1986) Microorganisms in Food 2: Sampling for microbiological analysis: Principles and specific applications

ICMSF (1988) Microorganisms in Food 4: Applications of the HACCP system to ensure microbiological safety and quality

ICMSF (1996) Microorganisms in Food 5: Characteristics of microbial pathogens

NACMCF (1989). *Hazard Analysis & Critical Control Point System. National Advisory Commission on Microbiological Criteria for Foods.* Washington, DC: Food Safety and Inspection Service, US Department of Agriculture

www.codexalimentarius.net

www.efet.gr

ΕΔΑΤ: ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΚΔ/ΑΝΑΘ: 01.00
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29.12.2021
ΕΓΚΡΙΣΗ:

Σελίδα 76 από 76

"Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε. και την Ελλάδα - καν (Ε.Ε.) 611/2014 και (Ε.Ε.) 615/2014 της Επιτροπής - δραστηριότητα . Eii Σύστημα Πιστοποίησης Ασφάλειας των Τροφίμων κατά ISO 22000:2018 του εγκεκριμένου προγράμματος με την αριθ. 865/86920/04.08.2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων"